

S SESTANKA KOMISIJE ZVEZE BORCEV ZDRUŽENEGA PODJETJA ISKRA

Borci odločno za zgraditev počitniškega centra

24. januarja t.l. je imela svoj redni sestanek komisija ZB ZP Iskra.

Na začetku sestanka je v imenu generalnega direktorja govoril o rezultatih poslovanja ZP v l. 1973. Edi Delopst. Rezultat poslovanja ZP v l. 1973 je spričo vrste težav dokaj uspešen. Postavljene naloge so skoraj v celoti izpolnjene, pomanjkanje reprodukcijskega materiala, višje cene, redukcija električne energije itd. so bili osnovni vzroki za slabši poslovni rezultat.

Izvoz je za ZP zelo pomemben, saj predstavlja precejšen procent od celotne proizvodnje. Odločitev Iskre, da organizira lastno izvozno in uvozno službo je v celoti upravičena. Ozka specializacija in velikoserijska proizvodnja omogočata ekonomičnejše poslovanje.

Plan za l. 1974 predvideva dokajšnje zvišanje proizvodnje napram l. 1973, potrebni bodo maksimalni naporji za izpolnitev postavljenih nalog. Težiti bo treba, da bo v l. 1974 večji ostanek dohodka kot v letu 1973, kar nam bo omogočalo večja vlaganja za razširitev proizvodnje, uvajanja nove tehnologije, odpiranje novih obratov v nerazvitih področjih itd.

Naslednja tema je bila razprava o počitniškem centru Iskra v Pineti. Komisija ZB je po daljši razpravi o tej problematiki sprejela enoglasno stališče, da mora ZP zgraditi dodatne kapacitete v Pineti po predloženem programu. Poslovni odbor ZP je v svoji razpravi in sklepu premalo poudaril in jasno izrazil svoje stališče do tega problema.

V ZP imamo mnogo delavcev, ki si spričo nizkih OD nikakor ne morejo privoščiti nujno potrebnega letnega oddiha na morju, izven počitniških domov Iskre. Sedanje zmogljivosti pa omogočajo letovanje le 3% zaposlenih delavcev.

Akcija za izgradnjo počitniškega centra naj bo v ZP preizkus enotnosti TOZD pripadnosti Iskri, obenem pa TOZD konkretno dokaz kako v ZP Iskra bo konkretno za družbeni standard zaposlenih. Napravili bomo veliko in neodpušljivo napako, če bomo dopustili, da nam bo propadla tako odlična lokacija na morju.

Komisija ZB ZP Iskra zadoljuje vse borce v TOZD, da aktivno sodelujejo v vseh razpravah, kjer se bo razpravljalo in odločalo o izgradnji poč. centra, da vztrajajo, da se odločijo pozitivno.

ISKRA ELEKTROMEHIKA

DELAVCI BOGATEJŠI OD PODJETJA

Ob zaključku leta so imeli delavci Elektromehanike na hranilnih knjižicah preko 1,6 milijarde S din — za obresti pa so prejeli 102 milijona S din.

Zaključek leta ni najprimernejši čas za varčevanje, marsikdo potroši svoje prihranke, ki so se mu nabrali v tem letu in zato je toliko bolj razveseljiv podatek, ki ga je sporočila PE Ljubljanske banke v Kranju, da so imeli delavci Elektromehanike na dan 31. 12. 1973 na svojih hranilnih knjižicah preko 1,6 milijarde S din, za vložen denar pa so prejeli 102 milij. S din obresti.

Elektromehanika je prešla na izplačevanje dela osebnega dohodka na hranilne knjižice v juliju 1972. Postopek zelo poenostavlja izplačilo denarja, ker delavci dobijo v kuverto samo okrogle vsote (po 800,00; 1.000,00; 1.300,00; 1.500,00 in 2.000,00 din) vse ostalo pa na hranilno knjižico. Obresti se obračunavajo od dneva, ko se dvigne denar za OD v banki, torej tečejo tudi v primeru, če kdo denar vpiše kasneje. Delavci so bili do uvajanja takega iz-

Organiziranost ZB v ZP Iskra in program dela ZB ZP Iskra v letu 1974

Novi statut ZB dopušča, da se borci v delovnih organizacijah organizirajo v aktivih ZB, v samostojno organizacijo povezano z občinsko organizacijo ZB.

Da bo v vseh delovnih organizacijah ZP to izvedeno enotno, bodo izdelali poslovnik o organiziranju in delovanju aktivov ZB v posameznih delovnih organizacijah ZP. Osnutek poslovnika mora biti izdelan do 10.2.74, nakar ga bo obravnavala komisija ZB ZP, nato pa ga bodo priredili za svoje potrebe aktivni ZB po delovnih organizacijah.

Do 1. marca 1974 naj izvedejo vse komisije ZB svoje letne konference ZB, na katerih bodo sprejeli POSLOVNIK aktivna in izvolili vodstvo aktivna.

Sprejeto je bilo tudi stališče, da se aktivni ZB organizirajo na nivoju delovnih organizacij v TOZD pa sekcije, ker ne bi bilo prav, da bi aktivne preveč drobili spričo malega števila članov ZB po TOZD.

Vse organizacije ZB po del. org. naj čimprej sestavijo program dela za leto 1974, predvidijo in zagotovijo potrebna finančna sredstva.

Posebej je bilo poudarjeno, da bi morali letos v ZP izdelati interni samoupravni sporazum o delitvi dohodka in OD ter ga uzakoniti, da bo obvezen za vse. Namen tega je, da se v vseh delovnih organizacijah ZP doseže enotna politika na tako zelo važnem področju. To bi Iskro poenotilo — jo utrdilo — izenačilo.

Komisija ZB je sprejela sklep, da podpre akcijo, ki so jo predlagali borci iz leta 1941 na svojem zboru na Mirni gori, da se cesta, ki pelje iz Bele Krajine preko Starih Zag na Dolenjsko imenuje Partizanska cesta, kar je med vojno tudi bila in da se jo asfaltira.

Dan borca — dan Iskre — bo letos na Štajerskem, organizator pa bo

EMO Celje. Letos slavi ta veliki renomirani kolektiv 80 let svojega obstoja.

Komisija ZB ZP je v svoj letni program dela sprejela tudi nekatere standardne naloge in sicer:

- komisija ZB ZPI ima koordinacijsko nalogo pri delu s komisijami ZB v delovnih organizacijah ZPI
- komisija ZB naj aktivno sodeluje pri delu z mladino in prikazovanju tradicije NOB in njene vloge
- vsi člani ZB naj v okviru svojih sposobnosti sodelujejo v samoupravnih organih in družbeno-političnih organizacijah, da tako doprinesejo svoj prispevek k še hitrejšemu razvoju ZP Iskra in njenih medsebojnih odnosov. Nenehno naj stremijo za tem, da se razvoj samoupravljanja v naših organizacijah odvija v smeri ustavnih dopolnil to je neposrednega odločanja proizvajalcev pri razporejanju ustvarjenega dohodka
- člani ZB naj aktivno sodelujejo pri organiziranju splošnega ljudskega odpora, ter naj svoje bogate izkušnje iz NOB prenašajo na mlajše
- komisija ZB naj aktivno sodeluje z osnovno organizacijo sindikata kadar so predvidene večje akcije družbeno političnih organizacij
- vse komisije in tudi posamezni člani ZB naj aktivno sodelujejo pri pripravah in izvedbi volitev v vse samoupravne organe TOZD, delovne organizacije ZP Iskra v občinske, republiške in zvezne organe, na osnovi delegatskega principa
- organizacija ZB naj aktivno sodeluje pri jubilejnih proslavah, v okviru delovne organizacije, ZP Iskra in na terenu
- vse komisije ZB naj organizirajo izlete v partizanske kraje ob državnih ali drugih praznikih, kamor naj vabijo poleg svojih članov tudi mladino, kateri naj prenašajo tradicije NOB

STALIŠČA PREDSEDSTVA SO IN SEKRETARIATA ZK ZP

Predlog za konstituiranje samoupravnih organov v ZP

Predsedstvo sindikalnega odbora je skupno s sekretariatom aktivna ZK ZP Iskra na seji 17. 1. 1974 razpravljalo o programu izvajanja Samoupravnega sporazuma o združenju v ZP Iskra.

Med drugim moramo kot prvo izmed nalog po določenih samoupravnega sporazuma, prispevati s svojim doprinosom h konstituiranju samoupravnih organov na ravni ZP Iskra.

Med razpravo o konstituiranju smo sprejeli naslednja skupna stališča, katera kot predlog podajamo osnovnim organizacijam sindikata vseh TOZD v ZP Iskra:

Temeljne organizacije združenega dela morajo takoj izvoliti delegacije za Skupščino ZP Iskra. Sestava in številčnosti delegacije ne omejujemo, pač pa priporočamo samo to, naj delegacije ne bodo premajhne, ali preobsežne. Pri sestavi delegacije priporočamo, da upoštevate, naj bodo v delegaciji zajete vse strukture zaposlenih v TOZD.

S tem da bodo TOZD izvolile več člansko delegacijo za Skupščino ZP Iskra, bo omogočeno na zasedanja Skupščine pošiljati razne delegate, poznavalce posameznih področij, odvisno od dnevnega reda zasedanja.

Način delovanja Skupščine ZP in njenih kolektivnih organov bo po našem sklepu urejeval poseben poslovnik, katerega bodo Strojne službe ZP Iskra v kratkem dale v obravnavo vsem delegacijam posameznih TOZD in katerega bo naknadno sprejela Skupščina ZP Iskra.

Stališče predsedstva sindikalnega odbora in sekretariata ZK ZP Iskra za formiranje izvršilnih organov pri Skupščini ZP Iskra je, naj sestav posameznih odborov izhaja po skupinah panožne dejavnosti v ZP Iskra.

Vsaka panožna dejavnost pri posameznem kolektivnem izvršilnem orga-

Zvezni sekretar za gospodarstvo Boško Dimitrijević je v času svojega nedavnega obiska v Sloveniji med drugim obiskal tudi ZP Iskra in si ob tej priložnosti ogledal novo tovarno telekomunikacij na Laborah v Kranju. Na sliki: visoki gost (drugi z leve) na ogledu nove tovarne na Laborah, preden se je pogovarjal s predstavniki Iskre.

Ne sme nam biti žal denarja za poglobitev sodelovanja med fakulteto in Iskro

Iskra, naše največje in najpomembnejše elektrotehniško podjetje, je že od ustanovitve bila povezana z Univerzo in še posebej z njeno Fakulteto za elektrotehniko.

To je tudi naravno, saj velik del absolutovov te fakultete vidi svoj življenjski cilj in smoter prav v obratih ISKRE. Toda v zadnjih petih letih se je ta povezava še posebej okrepila. Kaj je vzrok za ta razveseljivi razvoj?

Predvsem vemo, da se ISKRA razvija v podjetje, ki bo vse bolj gojilo tiste veje tehnike, pri katerih vlagamo dosti umskega, pa malo ročnega dela in tudi malo materialnih vrednosti surovin. Taka usmerjenost bo zahtevala vedno višje izobražene sodelavce in tudi neprestano izpopolnjevanje delavcev na že obstoječih delovnih mestih. V bodoče tedaj fakulteta ne bo samo dobavitelj novih Iskrinih sodelavcev, ampak bo morala skrbeti tudi za kontinuirno dopolnilno izobraževanje.

Lahko rečemo, da so se vse enote, ki jih zajema Združeno podjetje ISKRA, dosti zgodaj zavedle, kolikšnega pomena je trajno sodelovanje s Fakulteto. Vendar pa ni mogoče spregledati dejstva, da je prav Elektromehanika v Kranju pokazala največ tvornega interesa za tako sodelovanje. Tudi to je razumljivo. Ta tovarna se je namreč odločila za kvaliteten skok, ne za korak, v razvoju svoje tehnolo-

gije. Odločila se je za najmodernejšo smer telekomunikacijske tehnike, smer, ki je ne bo treba spreminjati vsaj za bližnjo bodočnost, kolikor je danes lahko slutimo.

V veliki meri je zasluga prav te tovarne, da je lahko Fakulteta (ob izdatnem sodelovanju Gorenja) postavila novi trakt, v katerem se sedaj razvija prav tisti del znanstvenega in pedagoškega procesa, ki je za celokupno Iskro najpomembnejši. Ta podpora, to razumevanje je na Fakulteti zelo dobro odjeknilo. Ves strokovni in pedagoški kader se je lotil nalog, ki so v korist kolektivu Iskre. Dopolnilna predavanja, strokovno in znanstveno sodelovanje kažejo že prve sadove teh skupnih naporov. Toda to je šele začetek. Na fakulteti se pripravljata temeljita sprememba učnega procesa začenši pri tehniki in metodiki predavanja in vaj pa do novega, smotrnejšega izpitnega režima. Doseči želimo predvsem to, da bi se ob solidni temeljni izobrazbi tisti študenti, ki so pripravljeni intenzivno delati, v čim krajšem času usposobili za delo v tovarni, v razvojnem laboratoriju in v konstrukciji.

Seveda je pa prav za tako izobrazbo, ki naj ustvari zrelega sodelavca, pomembno, da ima Fakulteta naj-sodobnejšo opremo. Tako, kakršno bo kasnejši strokovnjak uporabljal na bodočem delovnem mestu. Do nedavnega smo imeli na Fakulteti samo opremo, ki jo je Siemens dobil ob njeni ustanovitvi leta 1919. Seveda se je absolut moral dopolnjevati v uspešnem delu z laboratorijsko opremo in v (nadaljevanje na 2. strani)

Dijaki o statutu Šolskega centra

V dvorani delavskega samoupravljanja nad restavracijo „Iskra“ v Kranju je bila v ponedeljek, 21. januarja razprava o osnutku statuta šolskega centra ZP Iskra Kranj.

Dijaki srednje tehniške in poklicne šole Iskra so se z osnutkom novega statuta strinjali. Zahtevali pa so, naj bodo tudi v novem dokumentu točno opredeljene dolžnosti in pravice dijakov, kot je bilo to že v prejšnjem statutu. Ugotovili so tudi, da so v osnutku izpuščeni ali skrajšani prav tisti členi, ki se konkretno tičejo dijakov v času šolanja. Nejasnosti se kažejo tudi okrog prekinitve šolanja in možnosti ponovnega vpisa (služenje vojaškega roka), javnega ocenjevanja, vzgojnih oziroma kazenskih ukrepov itd. To so sicer na videz nedolžne podrobnosti, ki pa so lahko za dijaka včasih usodne. Skratka, potrebno bo v statut vključiti vrsto točk iz starega statuta.

V prihodnje bi bilo prav, da bi dijaki ali vsaj posamezne razredne skupnosti nekaj dni pred razpravo prejeli osnutek akta, katerega sprejemajo, saj lahko le na ta način zagotovimo, da bodo dijaki predloženo gradivo res preštudirali ter pripravili konkretne predloge, ki naj bi se v kar največji meri tudi upoštevali!

Tovarna „Stikala“ v Kranju (levi breg Save) bo svojo proizvodnjo nadaljevala v prostorih ATC tovarne „Elektromehanika“. — Posnetek iz montažnega oddelka

Dobro je, da vemo

PODRAŽITEV CEN MATERIALA — SPREMENBA POGODBE

Navajam primer, ki je poučen za vse tiste, ki grade, tch pa med delovnimi organizacijami v ZP Iskra ni malo.

Investitor je sklenil z izvajalcem gradbenih del gradbeno pogodbo, v vseh pogledih perfektno. Takoj po sklenitvi pogodbe je, v smislu njenih določil, nakazal izvajalcu (gradbenemu podjetju) ves dogovorjen znesek, obsegajoč postavko za delovno silo, za gradbeni material in za vse drugo.

Izvajalec je v teku gradnje, zlasti pa še ob predaji objekta zahteval od investitorja, da mu doplača, ker je moral plačati gradbeni material po med tem zvišani ceni.

Prišlo je seveda do tožbe, ker je investitor odklonil zahtevo po doplačilu. Investitor je uveljavljal, da si izvajalec ni posebej pridrževal pravice do zvišanja pogodbene cene za primer, če bi se gradbeni material med gradnjo podražil.

Višje gospod. sodišče je tožbeni zahtevek zavrnilo, toda izvajalec se je pritožil, hoteč doseči svoj tožbeni zahtevek. Tudi Vrhovno gospodarsko sodišče je zahtevek zavrnilo in sicer iz razlogov:

Pogodba je bila sklenjena 20. junija 1970 s tem, da mora izvajalec izročiti gotov objekt 5. maja 1971. leta. Po pogodbi morinvestitor plačati znesek 909.392 v 20 dneh po podpisu pogodbe, a ga je nakazal že po štirih dneh. V pogodbi se je izvajalec izrecno odpovedal pravici do zvišanja pogodbene zneska iz naslova morebitne podražitve materiala. Ko je izvajalec dobil pogodbeni znesek praktično takoj po podpisu, bi si lahko tudi takoj nabavil ves potreben material, torej še pred podražitvijo. Ker tega ni storil, nosi sam riziko kasnejše podražitve. Podražitev del torej ni posledica podražitve gradbenega materiala, temveč opustitve izvajalca, da takoj nabavi ves material. (Sodba Vrh. gospodarskega sodišča Sl 2766/71 z dne 16. 12. 1971)

Cafl

(nadaljevanje s 1. strani)

njeni smotrni uporabi šele ob prihodu v tovarniški laboratorij. Če že ni bilo druge, večje škode, je to vendarle pomenilo izgubo časa. Danes se lahko pohvalimo, da imamo vsaj v nekaterih laboratorijih najsodobnejšo aparaturu in da študentje v teku študija lahko ob delu s to aparaturo spoznajo vse najsodobnejše znanstvene metode, ki jih bodo kasneje potrebovali v praksi.

Seveda je pa kljub vsemu še vedno najvažnejša temeljita osnovna izobrazba v teoriji elektrotehnike do tiste globine in v tisti meri, kakor jo pač lahko dojamemo posameznik glede na svoje sposobnosti in nagnjenja. Še vedno velja to, kar je odgovoril profesor Plemelej na vprašanje, koliko matematike rabi absolvent v praksi: „Toliko, kolikor je zna“, je odgovoril ta veliki pedagog in znanstvenik.

Toda, če smo takole omenili nekaj sončnih strani povezave Fakultete z

Iskro, pa ne smemo zmolčati druge plati, ki jo pa seveda tuči občuti vsak sodelavec Iskre. Gre namreč za finančna sredstva, ki so potrebna, da bi se to sodelovanje moglo uspešno razvijati. Fakulteta ni gospodarska organizacija, ki bi razpolagala s kakšnimi posebnimi namenskimi sredstvi za opremo, kakršna je potrebna za razvojno znanstveno sodelovanje z industrijo. Tu smo navezani na razumevanje tistih, ki jasno vidijo v bodočnost za deset let in več.

In prav tu je jedro problema. Tovarniško glasilo „Iskra“ si je zastavilo nalogo seznanjati vse in vsakogar v kolektivu o tem, kako se razvija sodelovanje, in kam gre denar, ki si ga je vsak sodelavec Iskre pritrgal. Prepričani smo, da bo vrsta člankov in poročil, ki bodo sledila temu uvodu, pokazala vsakomur, da so ta sredstva dobro in koristno naložena ter, da bo na posled imel korist od njih vsak slehernik v Iskri. Želimo samo, da bi čez leto dni osorej lahko poročali na tem mestu o tolikšnih uspehih tega sodelovanja, da si ga bo vsakdo želel še poglobiti in razširiti.

prof. dr. Mirjan Gruden

Razlogi - „ZA“ gradnjo centra

Vse TOZD ZP Iskra so prejele predlog programa izgradnje Počitniškega centra Iskre v Pineti. Na razširjenem političnem aktivu je bilo soglasno sprejeto, naj se gre v gradnjo počitniškega centra, da je to nujno potrebno in skrajni čas, da bi ga imeli. Prisotni so se obvezali, da bodo tudi zagovarjali v svojih delovnih organizacijah in TOZD.

Kateri osnovni razlogi narekujejo, da se odločamo za gradnjo skupnega počitniškega centra Iskre:

- lokacija, ki jo imamo na razpolago, povsem ustreza za gradnjo počitniškega centra, pogoji pa so zelo zahtevni in jih lahko izpolni le večja interesna skupnost. To pomeni, da bi posamezne delovne organizacije zelo težko prišle do ustrezne lokacije, ali pa sploh ne;
- kapacitete počitniškega doma in njegovo ekonomično poslovanje je drug važen moment, ki govori za to, da mnogo bolj ekonomsko posluje počitniški dom z večjo kapaciteto 200—400 ležišč, kot pa s pod 100 ležišči;
- zagovorniki, ki trdijo, da naj vsaka delovna organizacija ali celo večji TOZD, gradijo svoj počitniški dom in naj se domovi, s katerimi upravlja počitniška skupnost, vrnejo delovni organizaciji, trdim, da zagovarjajo mnogo dražjo varianto; če bi v ZP 20 delovnih organizacij gradilo ali kupilo lastne domove, bi morali poleg kapacitet za spanje imeti 20 kuhinj z vso potrebno opremo, 20 krat ves potreben personal, itd.
- analiza, ki so jo izdelali za večino počitniških domov delovnih organizacij v Jugoslaviji navaja kot prvo najvažnejšo ugotovitev — slaba stran — razdrobljenost (velik procent počitniških domov je pod 100 ležišči), ali domove s premajhnimi zmogljivostmi. Zaradi tega ZSJ priporoča, naj bi ustanovili interesne skupnosti, združili potrebna finančna sredstva s ciljem, da bi zgradili počitniške domove s tako kapaciteto, ki bo omogočala optimalno ekonomsko poslovanje. ZP Iskra je dovolj velika skupnost, potrebno je le, da se pojavi še „interese“ in že imamo interesno skupnost, ki je zanesljivo sposobna zgraditi sodoben počitniški center za svoje delavce.

— J —

ISKRA-TOZD-TOVARNA BATERIJ ZMAJ, LJUBLJANA

SKRB ZA STANOVANJA

V današnjem času je pogost vzrok fluktuacija delavcev v delovnih organizacijah nerešeno stanovanjsko vprašanje delavca in njegove družine. Tako ni nič čudnega, da mora vsaka delovna organizacija izjemno pozornost polagati prav urejanju stanovanjskih razmer svojih delavcev — torej voditi ustrezno stanovanjsko politiko.

V Iskrini tovarni baterij ZMAJ je bil v ta namen že pred časom sprejet dokument, ki natančno določa kriterije reševanja stanovanjskega problema delavcev. Iz pravilnika je razvidno, da je tovarna ISKRA-ZMAJ ustvarila širok spekter rešitev tako, da lahko vsak zaposleni reši svoj stanovanjski problem v okviru lastne delovne organizacije. V potrdilo tej trditvi je dejstvo, da tovarna ZMAJ ne podpira zgolj nakupa in gradnje novih stanovanj, temveč rešuje problematiko svojih delavcev tudi s kreditiranjem sanacij in adaptacij. Tak način je zlasti pomemben zato, ker delavec z nizkimi osebnimi dohodki pri dodelitvi novega stanovanja ne reši svojega stanovanjskega problema: namreč, odpira se mu nov problem, kako vsak mesec plačevati visoko stanarino? Prav zato način kreditiranja adaptacij in sanacij v nekaterih primerih bolj zadovoljivo rešuje stanovanjsko vprašanje, ker se tako lažje ohrani raven osebnega standarda.

Oblike reševanja stanovanjskih problemov so različne: od kratkoročnih do dolgoročnih namenskih kreditov, v nekaterih primerih pa tudi v obliki socialne pomoči. Višina kreditov je odvisna od finančne moči tovarne, stopnje kadrovske pomembnosti delavca, njegove kreditne sposobnosti in ne nazadnje od njegovega socialnega položaja. Pri tem se rok vračila kredita giblje v mejah od enega do 25 let, glede na višino odobrenega kredita. Zlasti pomembno pa je dejstvo, da delavec začne z odplačilom anuitet kredita šele 6 mesecev po vselitvi, oz. po dveh letih od izčrpanja kredita. Tak način odplačila pomeni za delavčev žep še dodatno olajšavo.

Sredstva za stanovanjsko kreditiranje tovarna Iskra-ZMAJ odlikuje po že ustaljenih proporcijah oblikovanja stanovanjskega sklada. Večji del sredstev izvira iz obveznega prispevka od osebnih dohodkov delavcev, iz anuitet že dodeljenih stanovanjskih kreditov in iz dobička podjetja, delno pa tudi iz namensko najetih stanovanjskih kreditov pri kreditnih institucijah. Vendar pa v tovarni Iskra-ZMAJ nameravajo v

perspektivi sredstva v celoti oblikovati z namenskim varčevanjem sredstev pri banki.

Za smotrno in pravično dodelitev stanovanjskih kreditov so prosilci razvrščeni na natančno določene kategorije. Prav na tem področju pa se izkazuje dodelanost in pravičnost usmeritve stanovanjske politike tovarne baterij. Namreč, v njihovem pravilniku o stanovanjski politiki je poudarjena skrb in prednost delitve stanovanjskih kreditov delavcem, ki se na svojem delovnem mestu izkazuje kot nosilci obstoja in razvoja tovarne. Pri tem pa v ZMAJU še posebno skrb posvečajo rešitvi stanovanjskega problema mladih delavcev ter delavcev z nižjimi osebnimi dohodki.

Da bi ob vseh naštetih faktorjih stanovanjske politike le-to tudi dosledno uresničevali, so izdelali tudi sistem sprejemanja in razreševanja prošelj za kredite. Ta sistem je v svojem delu dosleden; zato ima vsaka prošnja, ki zadovoljuje kriterije stanovanjske politike možnost, da je ugodno razrešena v korist prosilca. To pa izhaja iz težnje tovarne, da ima v svojih vrstah sposobne, vestne in ekspeditivne delavce. S takšno stanovanjsko politiko v tovarni prav gotovo ne bodo uspeli samo zadržati starih kadrov, temveč je to pravi magnet tudi za nove, mlade delavce. Na koncu lahko rečemo, da sama stanovanjska politika kot tudi sistem izvajanja te politike v tovarni Iskra-ZMAJ zaslužita vso pohvalo.

NOVA KOPEL BELEGA ZLATA FIRME DEGUSSA

Raziskave enega leta so dale dober rezultat na področju oplemenitenja kovin: na tržišču se je pojavila nova kopel belega zlata, z oznako AURUNA 540 W.

Kopel ne vsebuje cianida. Prevele, ki nastanejo, so enakomerne, nanešene so s hitrostjo 0,22—0,29 m na minuto, kar je za take vrste kopeli velika hitrost, debelina je 40 m. Uporabljajo se za dekorativne namene. Prednost novega elektrolita je, da so nastale prevleke odporne proti obrabi, saj je trdota zelo visoka —260 kp/mm. Imajo poseben bel, svetleč sijaj. Galvanotehnik 64/1973 S. O.

Proizvodnja ZP v decembru 1973

1	2	3	IZPOLNITEV V 000		
			4	5	6
I-XII/73 mesečna r.			Odnos mes.r. do mes. pl.	Odnos r. I-XII/73 do let. pl.	r. I-XII/73 r. I-XII/72
Elektromehanika	608.293	55.188	98,6	105,1	119,2
IEZE	420.039	38.165	88,9	88,7	131,7
Sprejemniki	101.989	9.047	84,7	92,7	133,5
Aparati	199.572	21.942	134,9	95,7	120,5
Avtoelektrika	198.679	19.302	136,7	92,4	105,7
Elektromotorji	148.282	15.918	89,8	84,4	115,7
Naprave	79.459	10.202	171,5	102,0	118,3
Elektronika	32.348	7.188	163,5	84,0	110,2
Kondenzatorji	92.890	7.517	100,7	111,0	144,8
Instrumenti	51.886	5.203	121,9	112,3	130,6
Polprevodniki	62.076	7.887	63,3	45,8	218,9
Usmerniki	30.908	3.873	150,4	100,0	105,1
Gospodinjiski aparati	122.358	9.913	89,4	101,6	155,4
Industrijska oprema	15.657	1.872	107,0	91,3	143,6
Antene	10.706	1.432	108,3	85,4	132,8
Orodjarna	13.295	1.333	99,3	90,8	123,3
TOVARNE SKUPAJ	2.188.437	215.982	102,7	93,5	124,8
ZZA	102.084	23.788	237,9	124,5	120,9
Commerce—proizv. dej.	85.708	13.098	177,3	116,6	151,3
— inženiring	343.760	40.752	109,4	99,4	115,7
CAOP	4.050	364	92,2	96,0	106,2
SKUPNE SLUŽBE SKUPAJ	535.602	78.002	141,8	105,9	121,2
ZDRUŽENO PODJETJE	2.724.039	293.984	110,8	95,7	124,0
EMO	355.277	31.778	81,9	78,2	108,1
Baterije ZMAJ	72.081	5.996	86,2	94,6	103,1
ZP ISKRA SKUPAJ	3.151.397	331.758	106,6	93,4	121,5

Elektronsko varovanje orodij

Mirko Snoj, Julij Jagrič in Ljubo Arizanović, električarji iz podjetja Elektromehanika, so razvili nov način varovanja orodij, ki temelji na elektronskem principu.

Pri izdelavi dragocenih in zahtevnejših orodij so začeli razmišljati, kako bi orodje varovali pred okvarami. Predvsem to pride do izraza pri novejših, modernejših stiskalnicah, kjer je avtomatski pomik in je možnost okvar še večja, saj je pri avtomatskem pomiku mnogo težja kontrola nad orodjem,

čarji iz podjetja Elektromehanika pa so razvili nov način varovanja orodij, ki temelji na elektronskem principu.

Kompletna naprava vsebuje pertinaks ploščo s tiskanim vezjem, kondenzatorje, tranzistorje in druge elemente, ki so miniaturni, zato je

reagira in prek flip-flop preklopnege vezja izklopi končno tranzistorsko enoto ter z elektro-pnevmatskim ventilom izključi cilindar, ki prepreči hod pada navzdol.

Ta princip varovanja pride v poštev predvsem na strojih, kjer so potrebni hitri in zanesljivi vklopi, oz. izklopi. S programskim stikalom lahko po želji nastavljajo način vklapljanja, n.pr. dvoročno, nožno posamezno, nožno avtomatsko itd. Pah stroja se lahko postopno pomika navzdol, kar je zelo ugodno za urejevanje. Naprava prilagaja tudi število vklopov s številom obratov elektromotorja, ker imajo posamezni stroji različne obrate. S tem so preprečeni nepredvideni vklopi stroja, kar zmanjša okvare na orodjih in poveča varnost dela. Dejstvo je, da je varovanje orodij z elektronskim krmiljenjem najbolj izpopolnjena izvedba in pri generalnih popravilih strojnih stiskalnic to ureditev že vgrajujejo.

Z izpopolnitvijo vseh vrst vgrajevanja varnostnih stikal v orodja, bo dana možnost, da bo pri množinskih serijah en delavec lahko posluževal več strojev, ker se bo pri morebitni napaki stroj sam ustavil. Iz tega je razvidno, da je izboljšava zelo pomembna v smislu zmanjšanja materialne škode na orodjih, zmanjšanje zastojev, prihranka na delovni sili, zmanjšanje izmeta in podobno. Ker ni na razpolago konkretnih podatkov za izračun gospodarskega prihranka in, ker izboljšava še ni izvedena v širšem obsegu, se je komisija za racionalizacije odločila imenovanim članom kolektiva kot akontacijo dodeliti skupno nagrado 4.500 dinarjev.

Končna odškodnina bo določena na podlagi rezultatov praktičnega delovanja.

Š. K.

Julij Jagrič Ljubo Arizanović Mirko Snoj

kot pri ročnem pomiku. Na osnovi tega so že pred leti uvajali varovanje orodij z mikrostikali, pozneje pa so ponekod uporabljali elektronsko časovno enoto, oz. elektronsko zakasnilno enoto, ki uravnava čas, kdaj gre pah stroja lahko navzdol. Oba principa imata določene pomanjkljivosti in ni zagotovljena popolna zanesljivost.

Člani kolektiva Mirko Snoj, Julij Jagrič in Ljubo Arizanović, elektri-

izdelan panel možno vstaviti v že obstoječo električno omarico. Vklonke tipke, programsko stikalo, stop tipka in vsi ostali priključki na omarici so razvrščeni tako, da je čim manj nepotrebnih gibov. V izpopolnjeno vezavo elektronskega dvoročnega vklopa so vstavili varnostno stikalo, ki pa je lahko pritrjeno tudi na orodje. V primeru, da se pri vlaganju traka, ali v samem orodju pojavi napaka, mikrostikalo takoj

ISKRA ELEKTROMOTORJI ŽELEZNIKI

Tworno sodelovanje na vseh področjih

Na vprašanja sodelavca UREDNIŠTVA odgovarja sekretar OO ZK v tovarni „Elektromotorji“ Železniki — STANE PRESKAR

Vprašanje:

Že dve leti ste sekretar osnovne organizacije Zveze komunistov v „Elektromotorjih“. Kako se je v tem času OO ZK angažirala pri pripravah na sprejem nove ustave?

Odgovor:

Pri teh pripravah smo sodelovali na več načinov. Imeli smo nekaj sestankov komunistov v matični tovarni in v obratu v Idriji ter dva kolektivna sestanka. Sprejeta stališča so naši predstavniki posredovali na nekaj sestankih v okviru občine Škofja Loka in ZP ISKRA.

Vprašanje:

Kako je s potekom reorganizacije tovarne glede na ustanavljanje TOZD?

Odgovor:

Vsa aktivnost se vključuje v priprave na novo ustavo. Glede na to, da imamo matično tovarno v Železnikih, obrat pa v Idriji, je bilo od vsega začetka jasno, da bo treba organizirati TOZD. Načelno smo se kaj hitro sporazumeli, čeprav je bilo več variant. Potem smo pojasnjevali smisel in pomen take organizacije. Strokovne službe so že pripravile vse potrebne dokumente in obračunske osnove. To pa ne pomeni, da bo vse steklo gladko. Upoštevati namreč moramo, da obrat v Idriji ni tehnološko zaključena enota in da še nima dveh in pol let obstoja, kar bo seveda vplivalo na odnose, in prav zato bodo morale politične organizacije dobro sodelovati.

Vprašanje:

V tovarni smo spremenili sistem samoupravljanja že pred enim letom. Je bila to pobuda OO ZK?

Odgovor:

Res je. To smo storili na pobudo komunistov in sicer iz dveh razlogov: posamezne komisije delavskega sveta

smo preimenovali v odbore in jim dali pravico odločanja — komisije so prej lahko le predlagale — obratu v Idriji, čeprav ni bil TOZD, pa je bilo omogočeno uveljavljanje najosnovnejših samoupravnih pravic.

Vprašanje:

Kako pa se je uveljavil mesečni bilten?

Odgovor:

Ker je v tovarni že čez 1000 delavcev in delamo na dveh lokacijah, postane problem obveščanje posebej pereč. Šestkrat letno izdamo tovarniški časopis, vendar se nam zdi, da to ni dovolj. Zato smo na pobudo komunistov oblikovali še mesečni bilten. V tem biltenu so zapisani mesečni podatki o proizvodnji, o izkoriščanju delovnega časa, o doseganju norm, osebnih dohodkih, nadurah, izmetu, finančni realizaciji in uspehu poslovanja. Ta bilten je namenjen predvsem izvoljenim članom samoupravnih organov. Ti naj bi dobili pregled nad delom in poslovanjem posameznih oddelkov. Istočasno pa smo želeli tudi povečati zanimanje za samoupravljanje.

Vprašanje:

V letu 1974 je veliko političnih dogodkov. Kako se je v to vključil OO ZK?

Odgovor:

Cakajo nas kongresi ZK, zato se je naša OO ZK anagažirala tudi v teh pripravah. V naši občini bomo reorganizirali ZK in sicer z namenom, da povečamo njen idejni vpliv. Verjetno bo potrebno spremeniti tudi organizacijo ZK v ZP ISKRA, pač glede na ustanovitev TOZD in branž.

Vprašanje:

Ali boste kaj sodelovali pri volitvah?

Odgovor:

V tovarni bo nosilec volilne akcije sindikat, vendar bo OO ZK tvorno sodelovala, predvsem zato, ker te volitve ne bodo take, kot smo jih že navajeni. Uvajamo delegatski sistem. V delegacijah pa naj bi bili neposredni delavci v večini. To ne bo samo dvomesečna akcija, ampak daljša. Razen tega bo OO ZK morala skrbeti tudi za idejno izobraževanje.

Vprašanje:

Kako kaže aktivnost OO ZK na področju političnega izobraževanja?

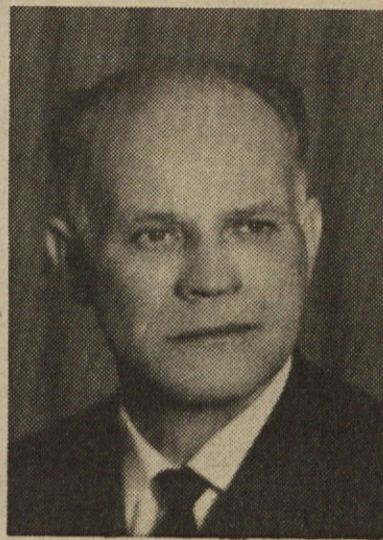
Odgovor:

Zadnji dve leti smo imeli precej predavanj. Vsebinska predavanja je izbrana tako, da je aktualna za tisti trenutek. Na predavanja pa vabimo tudi samoupravljalce — nekomuniste.

K. F.

PORTRETI ISKRAŠEV

Peter Štefančič

Ko sem prebral seznam 60. letnikov v kranjski tovarni, se mi je oko ustavilo ob imenu Peter Štefančič. Najbrž sem si to ime zapomnil predvsem zaradi uspešnega sn...čarskega skakalca Petra Štefančiča, njegovega sina. Skušal sem si priklicati njegovo podobo, toda zaman. Ob srečanju pa se mi je koprena odgrnila, in skoraj nerodno mi je bilo, da se nisem spomnil njegovega markantnega obraza.

V uvodu sem mu povedal, da bo uredništvo glasila Iskra, zdaj ko izhaja na 8. straneh, posvetilo precej več pozornosti kot doslej pionirjem Iskre, in da je sedaj on na vrsti. Čeprav je odmajal z glavo, pa so se njegove oči le toliko zaiskrile, da ni bilo moč odnehati.

„Rojen?“
„Leta 1914, 7. februarja. Kot vidite bom v kratkem star 60. let. Kar precej, kaj!“

„Ze dolgo v Iskri?“
„O, to pa, to! ... Odkar obstaja Iskra. Ponosen sem na to. Tisti, ki so rasli z Iskro, so po večini vsi zvesti Iskraši, dokler se ne upokojijo.“

„Pa potem?“
„O, tudi potem. Čeprav so bili težki časi, in čeravno nimajo nekateri bogve kakšnih pokojnin, se kolegi, ki so že odšli v pokoj, radi spominjajo Iskre in seveda sodelavcev. Tudi jaz bom kmalu med njimi.“

Oči so se mu zazrle nekam v daljavo. Kot bi slutil, da ga bom vprašal o njegovem življenju, je začel govoriti o svoji mladosti, ki ni bila rožnata. Da je prišel do poklica se je moral učiti eno leto več zato, da je četrto leto z delom plačeval mojstru hrano, ki jo je dobival med vajeniško dobo. Bil pa je vnet športnik, kar mu je krajšalo čas in utrjevalo telo. Rad je telovadil, smučal, drsal, kolesaril, pa tudi nogometno žogo je preganjal, dokler si ni zlomil prsta na nogi.

Prehod misli je bil nenavaden: obraz, obdan z močnimi srebrnosivimi zalisci je dobil nek žar sreče in zanesenosti.

„Najlepši spomini me vežejo na osvoboditev. Tako težko smo jo čakali. Val navdušenja je pljusnil v tovarno, nas zagrabil, da smo mislili kot eden: začeti z obnovo! ... Nekateri, tudi jaz, smo

pomagali tankovski brigadi, drugi pa so organizirali in pripravljali tovarno za nove proizvode. Delali smo udarniško na vseh področjih. Zanesenost, elan, moč, volja, tovarništvo — vse to nam je dajalo neverjetno noč. Nismo se ustrašili nobenih nalog. Večina je delala takorekoč od jutra do večera, nihče pa ni spraševal kakšno plačilo bo dobil za nepreštete ure požrtvovalnega dela.“

Premor je bil tih, le šelest papirja in svinčnika je motil tišino. Ogret obraz si je nadel sivino. Koprena spominov je odgrnila tudi drugo stran življenja.

„Leta 1949 sem pri prihodu v službo padel v nezavaran in slabo vidljiv jarek. Od takrat mi daje usoda levo roko. Zaradi udarca v prsni koš sem dolgo bolehal, v letih kasneje pa so se pridružile tudi druge bolezni. Skoraj bi dejal, da so tudi selenski hlapi — stanujem namreč v bližini tovarne — storili svoje. Nekateri ne verjamejo, jaz pa sem prepričan. Vrsto let sem čakal na drugo stanovanje — zaman! Kot kaže, bo zdaj bolje, toda najlepša leta so minila, bolehnost pa je ostala.“

„Imeli ste štiri otroke: dve dekleti in dva fanta. Vsi vemo, da je to dokajšen pogum in hkrati ponos. Kako sta z ženo zmogla?“
„Zdaj so otroci že vsi pri dobrem kruhu, trije tudi poročeni. Če pa se ozrem nazaj, se tudi sam čudim, kako sva zmogla, ob dejstvu, da je bila žena zaradi štirih otrok 8 let doma. Takrat namreč še nismo poznali takega varstva kot je danes.“

„Vaš sin Peter je popularen smučarski skakalec. Gotovo ima polno priznanj in pokalov. Kakšni občutki vas spremljajo, ko gledate na televiziji svojega sina pred skokom?“

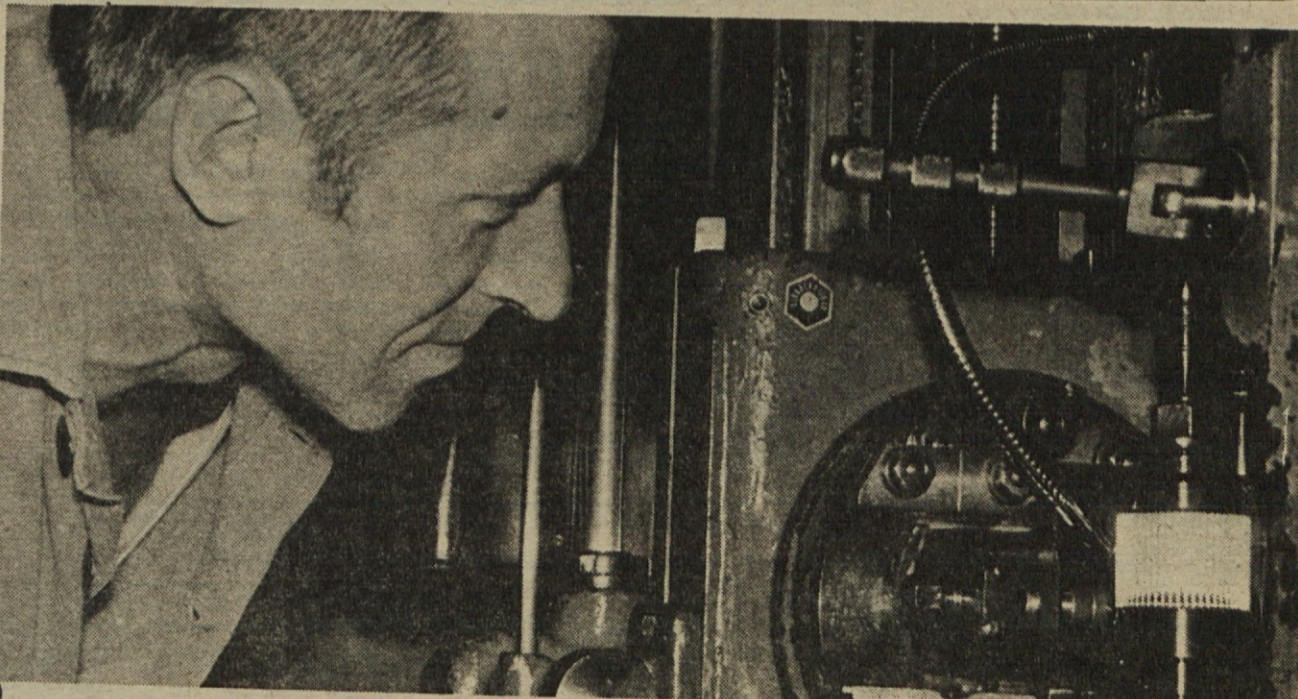
„Prav gotovo imam večjo tremo kot on, hkrati pa mu želim, da bi dobro skočil, predvsem pa, da se ne bi poškodoval.“

„Orodjarna, kjer ste tehnolog za normalna orodja, vam je takorekoč drugi dom. Kako se počutite?“

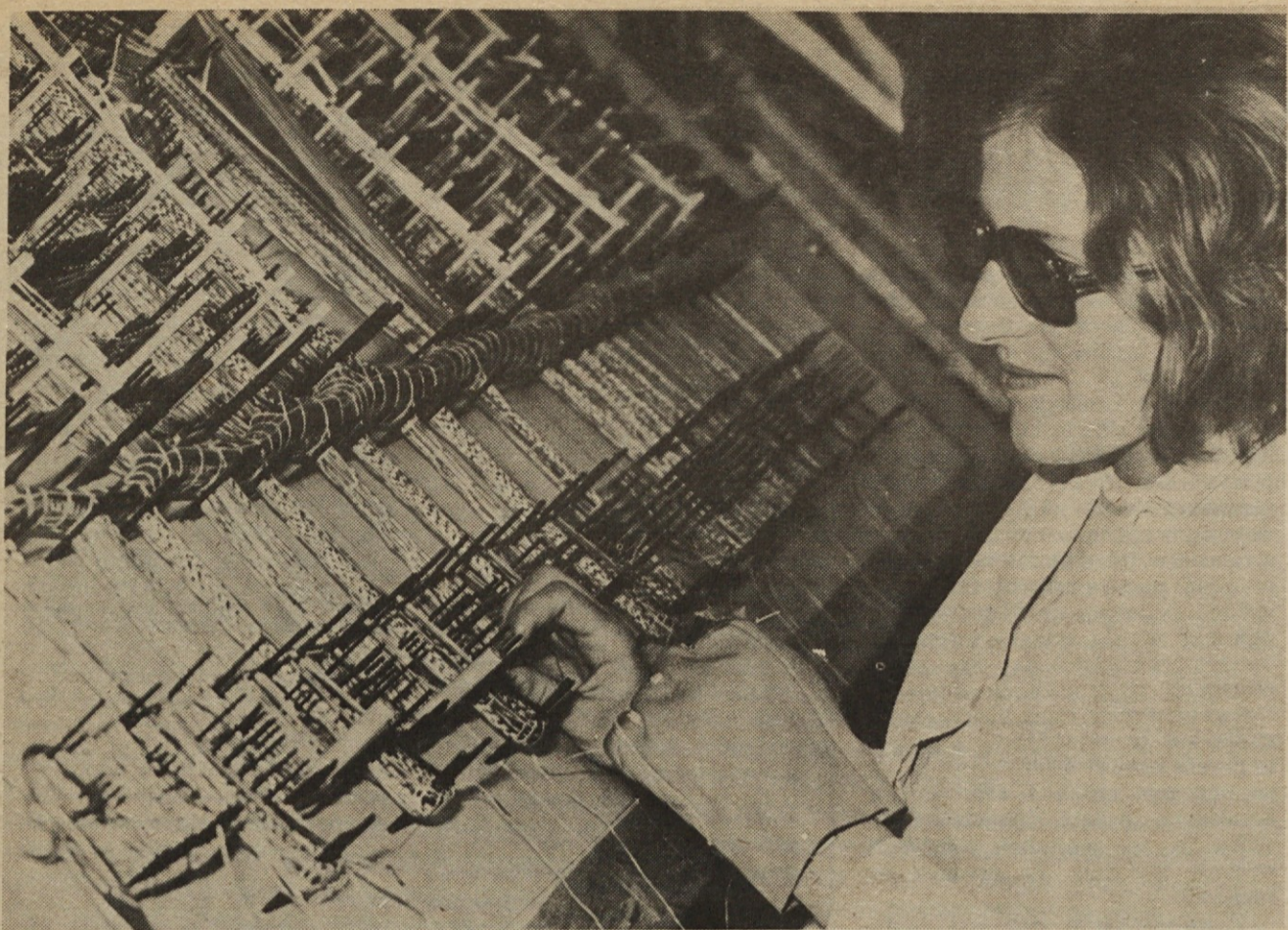
„Če kje, potem je orodjarna tista, kjer — kot pravijo — držijo skupaj, to pa predvsem zaradi dela in odnosov. Lepo je delati v takem okolju.“

Tovarišu Petru Štefančiču iskrena hvala za razgovor in najlepše želje k življenjskemu jubileju!

— Fi —

Na mnogih delovnih mestih je potrebna izredna vestnost in natančnost, da kvaliteta izdelka odgovarja določenim namenom. Na sliki: FRANC HORVAT, dolgoletni Iskraš, pri ozobčanju v produkciji tovarne „Elektromehanika“ v Kranju.

ELEKTROMECHANIKA KRANJ- Pletenje žičnih oblik za telefonske centrale je predvsem zaupano ženskam, ki imajo vse odlike spretnosti in natančnosti

Pineta danes, ali nikoli več?

Počitniška skupnost je dala svoj program izgradnje Iskri dostojnih počitniških kapacitet v obravnavo in sprejem vsem delavcem Iskre, oz. vsem TOZD. Kakšen program in kaj vse bomo gradili v Pineti pri Novgradu smo v našem Glasilu pisali v 2. letošnji številki: Počitniške stavbe („hotel“ z 200 ležišči), restavracija za 500 gostov, kamp, igrišča, bazen, plaža... vse to bi postopoma gradili 5 let, postopoma pa bi tudi nabirali denar. Vsako leto skozi 5 let bomo morali zbrati 1,3 stave milijarde din, ali približno 5.000 starih dinarjev mesečno na zaposlenega delavca. Ta izračun pa velja samo v primeru, da se vse TOZD solidarno odločijo, da z združenimi močmi izgradimo lastni rekreacijski center, v katerem bo lahko letno letovalo tudi do 6.000 naših delavcev več v primerjavi z današnjim stanjem, ko letuje največ do 1.500 delavcev in svojcev.

Današnje skromno število „postelj“ v naših domovih in kampu dnevno kritiziramo, skrajno smo nezadovoljni s stanjem porazno malih kapacitet, ko v naših domovih lahko letuje le 3-5% naših delavcev.

Toda sedaj imamo priliko to stanje občutno popraviti in izgraditi lastni moderni rekreacijski center (RC), zato ne bi smelo biti nobene TOZD, ki ne bi sprejela sklepa o pristopu k financiranju RC! Ker le s solidarnostjo lahko pričakujemo, da bomo RC lahko izgradili: v slogi je moč, nesloga bi v tem primeru popolnoma onemogočila vsakršno delo.

„Ampak 6 milijard je veliko denarja!“ bodo rekli mnogi.

„Veliko in tudi mnogo več, kot bi stala gradnja RC, če bi ga pričeli

graditi lani ali predlanskim, in veliko manj, če ga bomo pričeli graditi letos, kot pa čez leto, dve...“

Tovariši, ta RC bomo zgradili za sebe, za svojce in za vse tiste tovariše,

ki bodo z nami in za nami gradili in delali v Iskri! Brez denarja — ni muzike! Brez odpovedi ni veselja! Tudi ta del usode je v naših rokah! Podaril nam tega nikoli nihče ne bo! Druženopolitične organizacije pričakujejo od vseh delavcev Iskre, da bodo podprli prizadevanja Počitniške skupnosti — v našo skupno korist — in glasovali za izgradnjo RC Pineta!

I. S.

TEHNIŠKE NOVOSTI

BRIZGALNA NAPRAVA Z ELEKTRIČNIM SEGREVANJEM LAKA

Firma SATRA je pokazala na področju lakiranja interesantno novost: električno brizgalno napravo SATRA therm, kot dodatek k SATRA lakirnim pištolam. Naprava ima posodo za lak in napravo za elektronsko regulacijo temperature. Posoda za lak drži 0,75 l laka, ki se segreje maksimalno do 110 C, temperaturo reguliramo elektronsko. Regulacijska naprava in posoda z lakom sta ločeni druga od druge. Posledica je, da je teža nižja, kar zelo olajša delo. Tehta le 500 gramov.

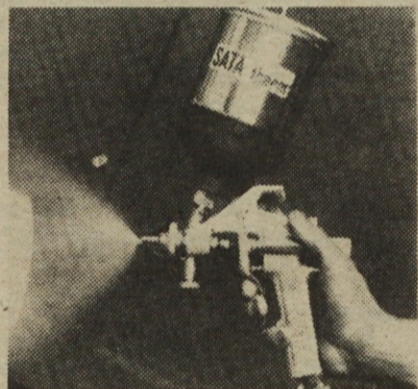
Prednosti takega toplega brizganja so: prihranki pri razredčevanju, odpadkov je malo, ozračje se ne onesnaži, lak se hitro suši, lak ima več leska.

Tak sistem zato priporočajo za manjše lakirne obrate in obrate brez kabin za pečenje laka, predvsem pa za tiste obrate, ki imajo neugodne

temperature delovnih prostorov in slabe klimatske pogoje.

Pri delu je možna uporaba umetnih smol in nitrolakov. Konsistenca laka je pri temperaturi 70-80 C tako nizka, da lak z lahkoto brizgamo. Naprava je eksplozijsko zavarovana. „ISKRA“ bo to novost verjetno zelo dobro uporabila.

Fachberichte für Oberflächentechnik 11/1973

Brizgalna naprava SATRA-therm z električnim ogrevanjem laka

Jesen, zima in promet

Ze iz naslova lahko razberemo, da je cestni promet na pragu zimskih težav. Ze v jesenskem prehodnem obdobju in pred vrati najhujših prometnih nevarnosti za vsakogar smo se znašli pred težko nalogo, kako premagati prihajajoče nevarnosti, ki nam jih nastavlja zima in z njo vse skrite cestne pasti. Seveda, da mislimo na mrzle dni, ki prinašajo s seboj meglo, sneg, brozgo, poledico, burjo in zelo malo sonca in suhih cest.

Da so te vremenske razmere zares take, gotovo vsi vemo, toda nanje smo hoteli opozoriti iz posebnih razlogov. Iz razlogov varnosti povsod, kjerkoli in kamorkoli se znežemo na cesti — kot pešci, vozniki ali potniki. Tako je, na cesti nismo nikoli varni. V takem vremenu in na gladkih cestah ter v megli še manj.

Naj se zdi tale uvod v »prometno zimo« še tako neverjeten, pa vendarle je resničen. Vsakoletne izkušnje, promet kakršen je sedaj in statistika prometnih nesreč, spremljevalka vsakodnevnih dogodkov na cestah, vse to enako govori, da tudi letos ne bo drugače kot je bilo lani, predlanskim... Nasprotno, vse bolj polne ceste, tudi v tem času kažejo, da se lahko zgodi nekaj, kar se doslej še ni, to da se lahko zgodi prometna nesreča še bolj pogosto kot doslej. Slabo vreme in zima sta neizprosna sovražnika prometa. Treba bo pač zbrati dovolj pametne razsodnosti, da ne bomo klonili v trenutku, ko

bo stanje najbolj kočljivo in kritično, in tudi tedaj ne, ko bo vladalo navidezno prometno zatišje. Na naši poti od doma do službe zjutraj in povratek popoldne, sploh pa ponoči je na cestah vse prej kot prijetno, varnosti pa komaj toliko, da jo ocenimo z »minimom«. Ponekod je ni niti za toliko in tam je s prometom konec vse dotlej, dokler vmes ne poseže cestna tehnika, ki bo storila, kar se storiti da. Toda ne zanašajmo se na druge. Za lastno varnost smo dolžni poskrbeti najprej sami. Pa pogledmo ali se potrudimo, da bi to tudi storili ali vsaj poskušali storiti?

Od doma v službo se odpravljamo zjutraj še zaspani, morda še utrujeni od prejšnjega dne. Od doma odhajamo kot pešci, avtomobilisti ali kot potniki avtobusa oziroma železnice. Vseeno. V megli, na poledici in v snegu pa to ni tako preprosto.

— Pešci! Se niste odpravili zdoma morda kakšno minuto bolj pozno kot običajno? Se vam mudi? Seveda se vam! Kdo pa danes želi zamujati službo? Nihče! Zato hitite. To vemo vsi. Hiteti tam, kjer ni nevarnosti je prav. Ampak hiteti tam, kjer je nevarno, pomeni lahko prometno nesrečo, tako kakršnih je ob tem času in ob takih okoliščinah toliko, da lahko računamo nanjo tudi mi, če se nam bo tako neprevidno mudilo tudi v bodoče.

— Kolesarji! Ne gre drugače kot s kolesom? Ne, ne gre. Seveda ste med redkimi in najbolj

ISKRA RAZVOJNI INSTITUT LJUBLJANA

objavlja naslednja prosta delovna mesta za:

vodjo kadrovske službe

visoka ali višja izobrazba ustrezne smeri (psiholog, organizator, kadrovik) in vsaj 4 leta prakse s področja kadrovanja, strokovnega izobraževanja ter vrednotenja dela. Sposobnost za analiziranje in programiranje na tem področju

vodjo laboratorija za metrologijo

visoka izobrazba fakultete za elektroniko — splošna elektronika, z 2-3 letno prakso. Pasivno znanje dveh svetovnih jezikov

merilca za elektronske naprave

visoka izobrazba fakultete za elektrotehniko, elektronske smeri SE ali TK, lahko začetnik. Pasivno znanje dveh svetovnih jezikov

elektroinženirja (2 sodelavca)

visoka ali višja izobrazba elektrofakultete — za samostojno strokovno delo na področju industrijske lastnine (perspekt. poklic patentnega inženirja)

razvijalca v elektrooptiki

(več sodelavcev)

visoka izobrazba elektrofakultete — elektronika, za raziskovalno razvojno delo na področju elektrooptike (razvoj laserskih in elektronskih podsestavov)

Osebnih dohodki po pravilniku. Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Vse kandidate prosimo, da naslovijo svoje vloge, ali se zgledajo osebno v kadrovske službi ISKRA — Zavod za avtomatizacijo, Ljubljana, Tržaška c. 2.

CENTER ZA FUNKCIONALNO IZOBRAŽEVANJE IN SVETOVANJE pri Višji šoli za organizacijo dela Kranj, Prešernova 11

RAZPIS FUNKCIONALNIH SEMINARJEV za mesec februar 1974

Po letnem programu funkcionalnih seminarjev za vodstvene in strokovne delavce v organizacijah združenega dela razpisujemo za mesec februar 1974 naslednje funkcionalne seminarje:

- MREŽNO PLANIRANJE V PRAKSI 4.-8. 2. 1974
Nosilec seminarja: Antun Vila, dipl. ing.
- PLANIRANJE KADROV 6.-8. 2. 1974
Nosilec seminarja: Franc Aljaž
- OSNOVE PSIHOLOGIJE 11.-15. 2. 1974
Nosilec seminarja: prof. Ivan Oman
- EKONOMIKA ZA TEHNIŠKE KADRE II (dopolnilni seminar) 12.-14. 2. 1974
Nosilec seminarja: Mirko Barlič, dipl. ekon.
- MODERNI ORGANIZACIJSKI KONCEPTI 1. del 12.-14. 2. 1974
2. del 20.-22. 2. 1974
Nosilec seminarja: Mitja Kamušič, dipl. pravnik
- ORGANIZACIJA KADROVSKIH SLUŽB 18.-22. 2. 1974
Nosilec seminarja: Ivan Kejžar, prof.
- NACRTOVANJE DELOVNIH CILJEV 26.-28. 2. 1974
Nosilec seminarja: dr. Stane Možina
- PREMAKLJIVI DELAVNIK — ORGANIZACIJA IN UVAJANJE 1. del 4.-6. 3. 1974
2. del 14.-15. 3. 1974
Nosilec seminarja: Franc Aljaž

Udeleženci seminarjev bodo prejeli na seminarjih vse potrebno gradivo, da bodo lahko aktivno sodelovali na seminarju ter pridobljeno znanje koristno uporabili v praksi.

Priporočamo Vam, da tudi vaše podjetje pošlje na seminarje strokovnjake, ki se direktno ali indirektno ukvarjajo z omenjeno problematiko. Obveščamo Vas, da je udeležba na nekaterih seminarjih omejena, zato bomo prijave upoštevali kot nepreklicne.

V kolikor za posamezni seminar ne bo prijav, bomo o odpovedi ali preložitvi izvedbe, prizadete pravočasno obvestili.

Pismene prijave pošljite Centru za funkcionalno izobraževanje in svetovanje pri Višji šoli za organizacijo dela Kranj, Prešernova 11.

Digitalni vgraditveni instrument

Ameriška firma Non-Linear Systems, Inc. je razvila vgraditveni kazalni instrument s 4 številkami posebno majhnih dimenzij (24 mm x 63 mm x 82 mm). Tipška oznaka instrumenta je PM-4. Značilni podatki: MOS-LSI-tehnika, avtomatično izravnavanje ničlišča, lastna poraba moči je manjša od 0,5 W, napajanje z enosmernim tokom, programirana decimalna vejica. Merilno območje 1V...1000V.

Elektro Anzeiger, 26 (1973)

J.J.

Dovolj je nekaj metrov poledenele ceste napačni pogled v desno, namesto v levo in že tu zopet nesreča. Smo šele na začetku prometnih težav tega časa. Pripravimo se nanje, bomo tako lahko preprečili tisto, kar nas lahko doleti še prej, predno se sploh zavemo, kaj smo storili napak. Marjan Metljak

KRATKE VESTI

STO DVAJSET KILOMETROV NA VERIGAH

Človeška domiselnost — ali pa, če hočete, prismuknjenost — menda ni poznata meja. Med avtomobilske spakete buggyje, se je v zadnjem času uvrstila še eden, ki ima verige namesto koles. Zgradili so ga v Italiji na podvozi Volkswagna, ima motor s 36 KM in menda odlično obnese na neprehodnih terenih, še posebej pa na snegu. Povrh je verjetno tudi svetovni rekord v hitrosti med gosencičarji, doseže 120 km/uro.

Sicer pa bodo tanki najbrž prej slej postali življenjska nuja na krvavih cestah...

DESET USPEŠNIH LET NA PODROČJU ELEKTROOPTIKE

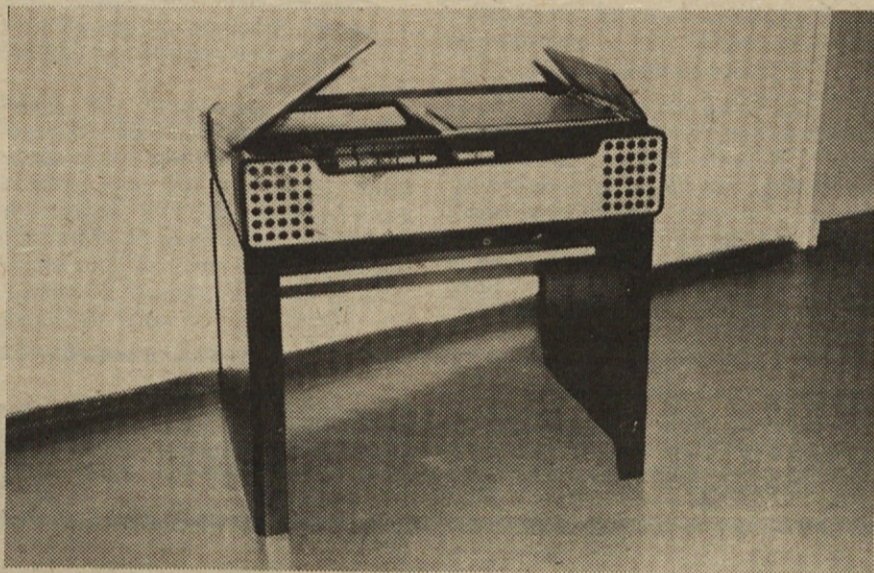
Z vodjo sektorja za elektrooptiko, dr. Zvonkom Krevljem sva se znašla pred težko nalogo – kako o tem sektorju povedati čim več in našim bralcem predstaviti tako pomemben in perspektiven sektor Razvojnega instituta Iskre (prejšnjega Zavoda za avtomatizacijo), da bo članek, spričo strokovne specifičnosti te dejavnosti čim bolj razumljiv najširšemu krogu bralcev. Prizadevala sva si vse pomembnejše povedati preprosto, koliko pa sva pri tem uspela, naj presodi vsakdo sam, kajti kljub najboljšim namenom, vsega res ni mogoče povedati preprosto, vsakomur dojemljivo. Večji poudarek pa ta sektor vsekakor zasluži še posebej ob deset letnici njegovega obstoja in uspešne rasti, katero praznuje prav te dni.

Prvega februarja 1964 je bil v okviru Zavoda za avtomatizacijo formiran nov oddelek – laboratorij za tehnično optiko, kot se je tedaj imenoval današnji sektor za elektrooptiko. Začel je pravzaprav dr. Zvonko Krevlj sam, saj je sprva „kolektiv“ tega laboratorija štel le enega, zanesenega in svoji panogi docela predanega strokovnjaka. Torej – resda skromen, a obetaven začetek, čeprav so jeli novi sodelavci prihajati počasi, postopno in proti koncu leta se je število tu zaposlenih sodelavcev povzpelo na pičlih 5. Rast števila sodelavcev se je nenehno nadaljevala in danes – po novem sektorju za elektrooptiko šteje že 40 članov kolektiva, med katerimi je dobra tretjina inženirjev, kar zagotavlja bogato strokovnost tega sektorja Razvojnega instituta Iskre.

Dejavnost elektrooptike je stekla v tedanjem ZZA, vendar so jo v desetih letih obstoja trikrat preselili, s Tržaške v Hajdrihovo ulico, pa na Rimsko cesto in končno v prostore Instituta za elektroniko in vakuumsko tehniko.

Kljub skromnim začetkom in pogostim selitvam, danes, po desetih letih lahko z veseljem ugotovimo, da je v tem obdobju bil dosežen velik razvoj in napredek te dejavnosti, morda celo večji, kot je bilo pričakovati ob formiranju začetnega laboratorija za tehnično optiko. In prav tem rezultatom naj bodo posvečene naslednje vrstice.

vsebine naloge. V prvi fazi je bilo torej treba osvojiti našete vrste laserjev, ki naj bi pozneje služili za razvoj in izdelavo laserskih naprav. V teku je druga faza, ki načrtuje razvoj in izdelavo

Najnovejši izdelek: laserski faksimile „TELIKON“

naslednjih: laserske usmerjene zveze za prenos zvoka in slike (TV), laserski faksimile TELIKON, naprav za natančno merjenje kratkih dolžin, za terestrične meritve, radarje, podvodne lokatorje, altimetre, raznovrstne razdaljemere, laserske naprave za naviga-

so v tem obdobju razvili še molekularni laser, kontinuirni in impulzni, pa argonski laser, polprevodniški galijarsenidni laser z delovanjem pri sobni temperaturi ter trdna laserja: pulzni rubinski in neodimski laser. Vsekakor značilen uspeh predstavlja osvojitve plinskih helij-neon šolskih laserjev PL-6, -8 in -9, katerih so doslej izdelali že okrog 2.000 kosov in jih 95 % prodali v Zahodno Nemčijo. Ostale vrste laserjev izdelujejo v manjših serijah, oz. nekatere izmed tipov vgrajujejo v posamezne vrste laserskih naprav.

Hkrati z razvojem laserjev so se

novi tovarni telekomunikacij na Laborah. Nadalje imajo na skrbi razvoj laserskega dvofrekvenčnega interferometra ter raziskave defleksijskih elementov sistema za komutacijo laserskih žarkov, katerih cilj je – uporaba laserskih žarkov za prenos in shranjevanje informacij, pa optični pomnilnik za shranjevanje podatkov – hologramov, kakor še razvoj in priprava za proizvodnjo novih tipov laserskih razdaljemetrov in drugih laserskih naprav.

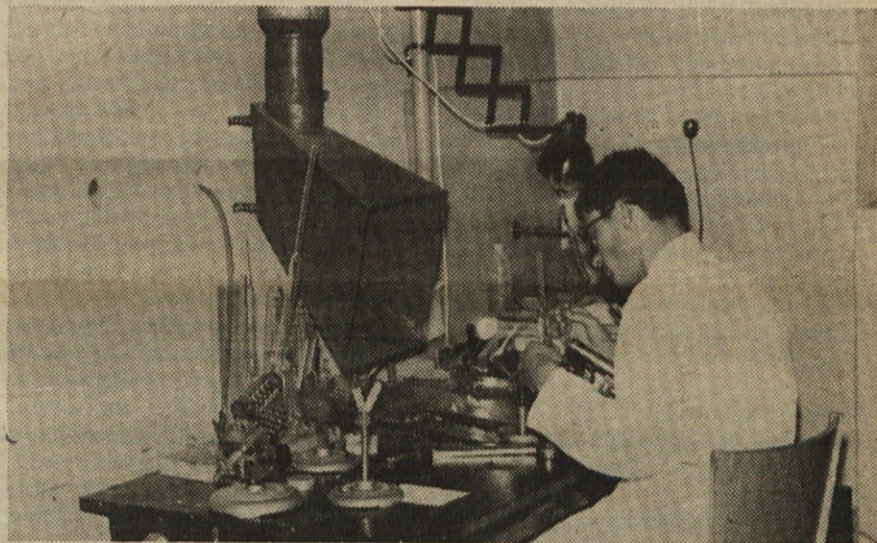
Nalog temu, sicer maloštevilnemu, vendar pa uspešnemu sektorju Razvojnega instituta Iskre torej ne manjka in dosedanj rezultati so zadosteno jamstvo, da bo v svojih naporih in prizadevanjih tudi v prihodnje dosegal takšne, ali še vidnejše uspehe.

Za konec si pogledjmo le še to, kako je sektor za elektrooptiko danes organiziran, oz. iz kakšnih enot je sestavljen, da lahko tako uspešno osvaja razvojne in proizvodne naloge na tako

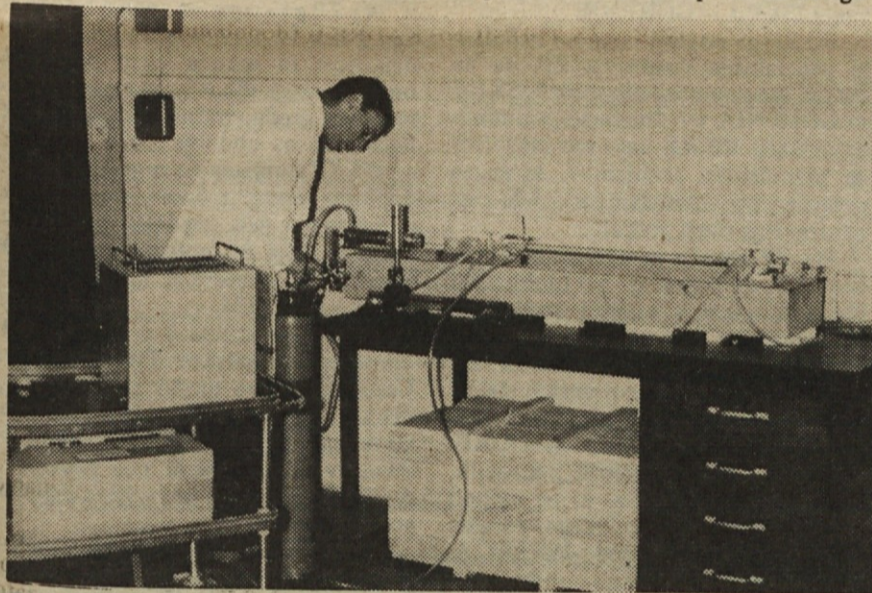
zahtevnem tehniškem področju. Na grobo bi sektor za elektrooptiko lahko razdelili na dva dela in sicer na oddelek za razvoj, ter na proizvodni oddelek. Prvega sestavljajo naslednji laboratoriji: laboratorij za optične tanke sloje, laboratorij za laserje, laboratorij za fiziko, laboratorij za optoelektroniko, laboratorij za optiko ter konstrukcijo. Proizvodni oddelek pa je sestavljen iz laboratorija za finalizacijo, elektronske delavnice, iz proizvodnje laserjev, optomehanske montaže, finomehanske delavnice in laboratorija za kontrolo.

In slednjič – strokovnjakom sektorja za elektrooptiko ob njihovi desetletnici, kronani z vidnimi znanstvenimi in delovnimi dosežki, velja iskrena čestitka z željo, da bi na svoji nadaljnji poti imeli čim manj težav in ovir in, da bi se njihova razvojna pot še naprej tako strmo dvigala.

—C—

Izdelava cevi za laserje v steklopihaški delavnici sektorja za elektrooptiko

Opravljanje meritev na molekularnem laserju

Prva in osnovna naloga tega oddelka je bila – razvoj laserjev. Kaj pravzaprav pomeni beseda laser? To je angleška kratica, ki pomeni svetlobno ojačitev z inducirano emisijo. Čeprav sem s svojim prebranim tehničnim znanjem iz sobesednika skušal iztisniti kakšno temeljitejšo poslovenjeno pojasnilo, sva žal končno le morala ostati pri razlagi, kakršna je gornja. To so torej svetlobni izvori, ki sevajo monokromatsko in koherentno svetlobo velike jakosti.

V prvi fazi je laboratorij pristopil k razvoju plinskih, polprevodniških (injekcijskih) in trdnih laserjev. Žal bo spet treba ostati pri goli ugotovitvi

cijo s pomočjo cirkularnih laserjev, kjer se meri kotna hitrost, naprave za uporabo kot svetlobni izvori za interferometre, polarimetre, mikroskope, za bodoče optične računalnike in telefonske centrale pomnilnik in vhodno-izhodne enote ter za naprave v medicini, kot so koagulatorji in druge naprave za operativne posege.

Prav je, da v skopih obrisih pogledamo prehojeno desetletje tega sektorja, saj ima tudi kaj pokazati. Poseben uspeh je predstavljal vsekakor razvoj šolskih laserjev, to je plinskih helij-neon laserjev z oznako PL-6, PL-8 in PL-9 in plinskih helij-neon laserjev PL-5 in PL-7 za laboratorije. Nadalje

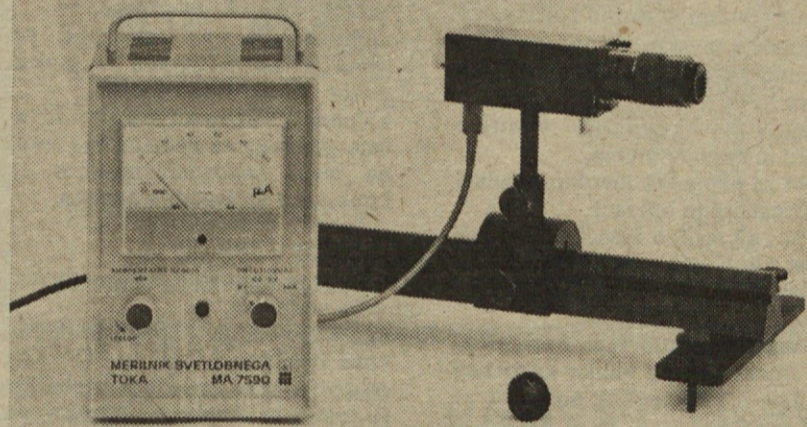
uspešno lotili gradnje laserskih naprav, bodisi unikatov za posebne namene, ali pa naprav v maloserijski proizvodnji. Doslej so razvili naslednje laserske naprave za:

precizno merjenje dolžin (premkov), razdaljemere, laserski faksimile TELIKON in vrsto drugih elektrooptičnih naprav, ki jih je mogoče s pridom uporabiti na mnogih področjih.

Ne bo odveč še nek, pomemben podatek. V letošnjem, jubilejnem letu sektor za elektrooptiko načrtuje promet v višini 35,0 milijonov dinarjev, medtem ko je še lani njegova finančna realizacija bila le okrog 5,0 milijonov dinarjev. Pri tem nameravajo dobro polovico realizacije doseči na tujem tržišču! Razumljivo se bo ob tolikšnih proizvodnih nalogah moralo dvigniti tudi število sodelavcev. Konec leta 1974 jih načrtujejo že 65.

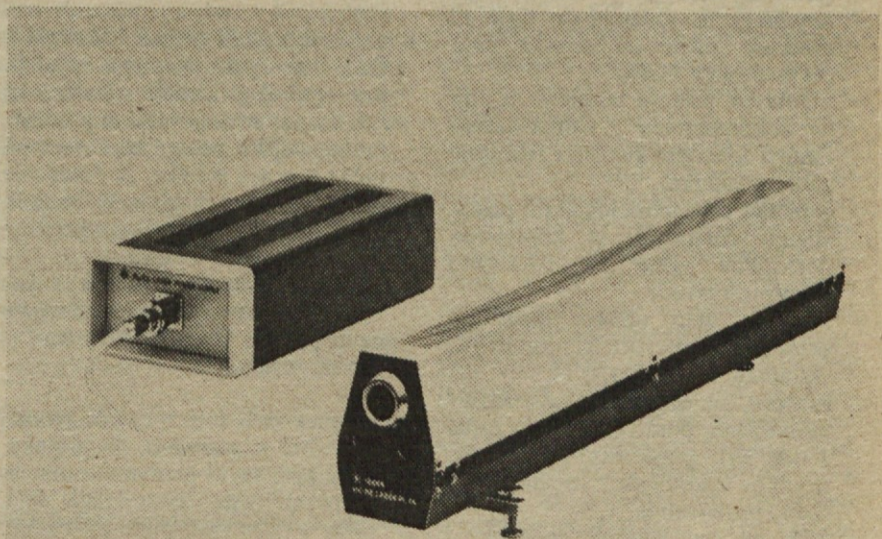
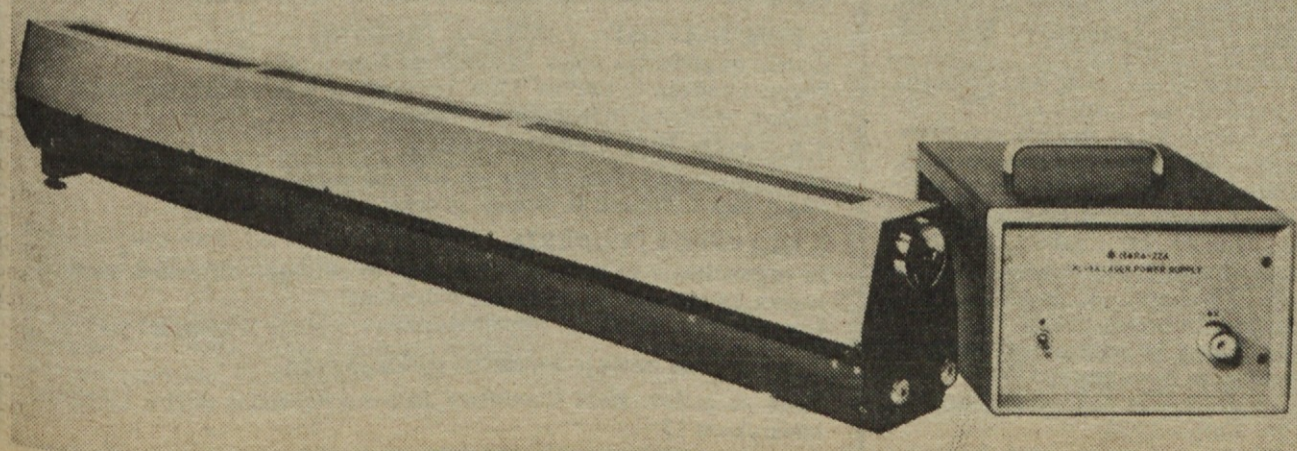
Tolikšen porast vrednosti proizvodnje bo vsekakor terjal izredne napore samega delovnega kolektiva sektorja, še zlasti pa dobre organizacije in sodelovanja s kooperanti, z jugoslovansko industrijo, predvsem pa tudi z nekaterimi tovarnami ZP Iskra. Ko govorimo o kooperaciji z jugoslovansko industrijo in Iskrinimi tovarnami, ne smemo mimo tega, da bo pri tako obsežnih proizvodnih nalogah, sektorju za elektrooptiko ostala končna montaža in kontrola, serijska proizvodnja pa je stvar kooperantov.

Za letošnji program sektorja za elektrooptiko torej vemo, pogledjmo pa si še, kakšne so njegove tekoče razvojne naloge. Na skrbi imajo strokovnjaki tega sektorja razvoj dvofrekvenčnega helij-neon laserja, trdnega YAG laserja in plinskega helij-neon laserja PL-10, nadalje pa tudi nekaterih novih laserskih naprav, kot: 10 kanalne laserske usmerjene zveze za kranjsko Elektromehaniko, ki bo služila za povezavo matične tovarne z

Izdelek sektorja za elektrooptiko – merilec svetlobnega fluksa MA 7590

Plinski helij-neon laser tipa PL-5 služi za laboratorijske namene

Izboljšan tip laboratorijskega plinskega helij-neon laserja PL-7A

DOPISUJTE V ISKRO

ISKRA 5
Številka 4 – 2. februar 1974

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

V naslednjem nameravam podati idejo delitve dejavnosti za napredek kakovosti na tri organizacijske ravni, kot jih definira med TOZD sklenjeni samoupravni sporazum. Predložena delitev naj predstavlja predlog, ki ga TOZD upošteva ob priložni izdelave organizacijskih aktov o službi kakovosti (n.pr. Poslovnik službe za kvaliteto). Mogoče, da predložena delitev ne bo docela zadela svojega cilja, pa naj k temu pripomorejo razmišljanja vseh dejavnikov o problematiki do podrobnosti, na katere naletijo pri delu po sistemu integralnega zagotavljanja kakovosti in, ki jih je potrebno pri delitvi v celoti upoštevati.

DELITEV DEJAVNOSTI „ZAGOTAVLJANJA KAKOVOSTI“

TOZD izdeluje in izdaja naslednje predpise in pravila:

- Poslovnik za zagotavljanje kakovosti, ki ga sprejme TOZD za poslovanje svojih operativnih služb na osnovi člena 26. Temelnega pravilnika,
- predpis o načinu vzorčenja za vhodno kontrolo,
- Tehnološki postopek za izvajanje vhodne kontrole pri prevzemanju materiala in sestavnih delov,
- organizacijski predpis za vpisovanje, obravnavo in analizo podatkov kvalitativnih rezultatov, v teku proizvodnje zabeleženih po enotnem sistemu zbiranja podatkov,
- predpis o periodični kontroli preskusne opreme,
- predpise: o vzorčenju izdelkov iz poskusne serije,
 - o vzorčenju izdelkov iz ničelne serije,
 - o vzorčenju izdelkov iz redne proizvodnje in
 - o vzorčenju izdelkov za preskus o zanesljivosti.
- Na podlagi RR dokumentacije predpise o preskušanju navedenih vzorcev, za katere se izdajajo atesti.
- Na podlagi RR dokumentacije predpis o preskušanju zanesljivosti izdelkov.

Služba za kakovost v TOZD:

- izvaja vzorčenje materiala polizdelkov in sestavnih delov za vzorčno kontrolo,
- izvaja oz. zagotavlja kontrolo materiala in sestavnih delov pri prevzemu in ugotavlja skladnost s standardi,
- izvaja kontrolo med fazami delovnega procesa,
- izvaja končno kontrolo izdelka,
- zagotavlja preskuse vzorcev v sodelovanju s preskusnim laboratorijem Iskre
- izvaja, oz. zagotavlja kontrolo meril in merne opreme,
- skrbi za napredek merilne tehnike, racionalizacijo operacij,
- skrbi za pravilno zasedbo delovnih mest v kontroli,
- sodeluje z ostalimi službami v TOZD in OZD tako, da:
 - presoja projektno tehnično zahtevo marketinga, z vidika kakovosti in daje o tem predlog potrditve za RR nalogo,
 - spremlja izbor materialov in sestavnih delov v teku razvoja izdelka,
 - sodeluje pri preskusih maket in sestavnih delov že v teku razvoja, zagotavlja in sodeluje pri tipskem preskusu prototipa izdelka pred prevzemom v TOZD,
 - zagotavlja presojo tehnične razvojne dokumentacije z vidika definiranih kvalitete glede na tehnične zahteve izdelka,
 - spremlja delo tehnologije pri postavljanju izdelavnih in kontrolnih postopkov glede na zahtevano kvaliteto raven,
 - spremlja delo nabave glede na zahteve za kakovost, ki morajo biti vključene v naročilo,
 - zahteva, oz. zagotavlja odstranitev morebitnih pomanjkljivosti, zapaženih pri preskusih prototipov, izdelkov poskusne, ničelne, oz. redne proizvodnje,
 - spremlja in študira podatke o kvaliteti iz eksploatacije, ki jih

dobiva preko prodajno-servisne mreže ter sodeluje pri odpravljanju ugotovljenih pomanjkljivosti,

- zagotavlja sodelovanje ostalih ustreznih faktorjev pri študiju podatkov o kvaliteti, t.j. razvoja, tehnologije, proizvodnje itd.,
- daje mnenje oz. predloge pri konstruiranju izdelkov in njihove embalaže,
- sodeluje s službo kakovosti v OZD pri kontaktiranju z marketingom in RR dejavnostjo, za postavitev tehničnih zahtev novemu, ali obnovljenemu izdelku,
- sodeluje s centralnim laboratorijem za ugotavljanje kakovosti in zanesljivosti pri raziskavah konformnosti s tehničnimi zahtevami izdelka,
- posreduje interne podatke o kakovosti delca preteklo obdobje službi kakovosti v OZD in ZPI v obliki, kot jo predpisuje sistem za zbiranje podatkov,
- posreduje službi kakovosti v OZD in ZPI rezultate o kakovosti izdelkov na podlagi podatkov iz eksploatacije (eksterni podatki) za določeno preteklo obdobje,
- študira, daje pripombe in izvaja predloge OZD za izboljšanje stanja kakovosti izdelkov, (oz. posreduje svojemu vodstvu predloge za izboljšanje poslovanja raznih služb TOZD s ciljem uresničitve načrtovane ravni kakovosti njenih izdelkov.

SLUŽBA ZA KAKOVOST V OZD

- opravlja koordinativna dela med TOZD svoje grupacije,
- ugotavlja in analizira stanje kakovosti izdelkov v TOZD, ki tvorijo dotično organizacijo, na podlagi podatkov, internih in eksternih, ki jih prejme od TOZD in od servisno-prodajne organizacije,
- daje predloge za intervencije v TOZD v pogledu kakovosti, na podlagi svojih primerjalnih študij dobljenih podatkov, bodisi glede kakovosti izdelkov, strokovnosti dela kontrolnih kadrov, ali stroškov za kakovost, s ciljem doseganja enotne ravni kakovosti,
- kot predstavnik OZD za vprašanja kakovosti kontaktira z marketingom, RR dejavnostjo in centrom za raziskave kakovosti, v sodelovanju s službo kakovosti in tehničnim vodstvom TOZD v pogledu rezultatov tržnih analiz, razvojnih storitev, rezultatov testiranja izdelkov itd., z namenom ugotavljanja konformnosti izdelka z zahtevami trga,
- organizira izobraževanje kadrov v ustreznih TOZD, posebno v primerih večjega števila manjših TOZD v okviru iste panoge,
- nudi pomoč in instrukcije pri uvajanju novih metod v prakso službe za kakovost v TOZD,
- sodeluje s službo kakovosti v ZP in daje predloge za načrtovanje enotne ravni kakovosti izdelkov za konkretno proizvodno panogo.

SKUPNE SLUŽBE ZP

- Področje za kakovost in zanesljivost opravlja naslednje:
- ugotavlja stanja v pogledu kakovosti izdelkov v OZD in TOZD na osnovi sistema izvlečkov podatkov (internih in eksternih) o kakovosti izdelkov,
 - izdeluje primerjalne študije med podatki raznih OZD, z vidika ugotavljanja njihovih ravni kakovosti,
 - sodeluje s službami za kakovost v OZD in pri skupnem študiju primerjalnih podatkov o kakovosti izdelka ter se dogovarja in predlaga intervencijske posege na katerikoli točki procesa izdelka, za doseganje vsajenjene ravni kakovosti Iskrinih izdelkov in s tem varovanje pozicije Iskre na svetovnem trgu,
 - proučuje sisteme nadzora kakovosti ter izboljšave, s poudarkom na napreduju kakovosti do enotne Iskrine ravni.

Iz opisa vseh treh ravni dejavnosti za kakovost je razvidno, da pričakujemo od prve ravni predvsem opravilo vsega praktičnega kontrolnega dela,

* Zaradi razširite delokroga službe kakovosti (Glej: Temeljni pravilnik) od klasične kontrole kvalitete na koordinativno dejavnost med ostalimi faktorji v okviru TOZD v pogledu kakovosti, ne more biti podrejena nobenemu izmed sektorjev, temveč mora tvoriti samostojen sektor, prav zaradi možnosti koordiniranja.

koordinacije med faktorji v okviru TOZD, sodelovanje z OZD in študij lastnih rezultatov z intervencijami za izboljšanje. Ustrezno predvidenemu delu, ki je na tej ravni najbolj raznoliko, mora biti služba strokovna, t.j. potrebne so razne strokovne ravni, od priučenega delavca do visoko strokovnega, kar pa je tudi odvisno od značaja izdelka in od sistema dela. Služba mora biti tudi ustrezno dimenzionirana, kot organizacija pa sektor podrejen direktorju TOZD. Služba kakovosti na drugi ravni naj bi predvsem opravljala študij rezultatov v okviru OZD, prejetih od TOZD, koordinacijo med TOZD in udeleženci procesa izdelka izven OZD, to je, s pripravljalnimi dejavnostmi in organizirala neobhodne dogovore za izvajanje potrebnih intervencij. V tej službi naj bi delovali maloštevilni visokostrokovni delavci, ki so specializirani za tehniki, ki jo obravnavajo TOZD v okviru konkretne OZD. *

Tretja raven naj bi bila najskromnejša zasedena, vendar z visokostrokovnim razgledanim kadrom, skrbel pa bi na podlagi rezultatov in podatkov o kvaliteti in prek koordinacije med OZD ter dogovorov o posegih za čimbolj enotne kvalitete razmere v okviru podjetja z namenom doseči „Iskri dostojno raven“, kot osnovno

tržno prednost izdelkov Iskrine proizvodnje.

ZAKLJUČEK

Z obrazloženim predlogom delitve dejavnosti za kakovost so torej namenjeni trem ravnam naslednji posli: TOZD – operativni in koordinativni v okviru TOZD,

- OZD – operativno-koordinativni med službami skupnega pomena in TOZD iz konkretne panoge,
- posredovanje predlogov in ukrepov za doseganje predvidene ravni kakovosti izdelkov v panogi,
- koordinativni med TOZD v panogi,
- ZP – koordinativni med panogami – OZD
- študij problematike kakovosti podjetja v luči tržnega reagiranja,
- načrtovanje enotne ravni kakovosti izdelkov v podjetju, v sodelovanju s službami kakovosti v panogah.

S tem predlogom sem skušal razmejiti in zbrati dejavnosti, ki naj bi jih opravljale v samoupravnem sporazumu predvidene tri organizacijske ravni. Iz predloga je tudi razvidno, da predstavlja druga raven obojestransko transakcijo med prvo, tipično operativno in tretjo, koordinativno ravni. TOZD naj bi torej delegirale

opisane dolžnosti strokovnim formacijam na predvidenih drugi in tretji ravni. V ta namen bi morale TOZD z njimi skleniti dogovore, ki bi podrobno določevali vse njihove dolžnosti. Lahko bi se ti dogovori med seboj razlikovali, ker bi morali biti prilagojeni razmeram v raznih panogah proizvodnje. Na vsebino dolžnosti brez dvoma poleg različnih tehnoloških razmer vplivajo tudi lokacijske razmere, velikost posameznih TOZD in podobno. Ustrezno tako definirani vsebini pa naj bi OZD organizirale svoje službe za kakovost izdelkov na drugi ravni, katerih ustanovitev bi morala biti prav tako predmet sporazuma med OZD in ustreznimi TOZD.

V članku je med izvajanje zelo poudarjeno, da je namen predložene organizacije služb za kakovost izdelkov s pomočjo izvedbe sistema integralnega zagotavljanja kakovosti in s pomočjo pravilne koordinacije med mnogostevilnimi TOZD, doseči enotnost v kvalitativnih rezultatih in prek le-teh afirmacija Iskre kot prvorazrednega poslovnega partnerja.

Bralcu samemu pustim v presojo, ali s tako ureditvijo službe kakovosti v podjetju lahko s te strani pričakujemo zaželene uspeh. Mnenja, pripombe in morebitne sugestije v tem smislu so dobrodošle!

Sklepi samoupravnih organov

SKLEPI

25. SEJE POSLOVNEGA ODBORA ZDRUŽENEGA PODJETJA ISKRA Z DNE 22.1.1974

Poslovni odbor združenega podjetja sprejema predlog komisije za znanstveno-raziskovalno dejavnost ZP Iskra za kriterije pri obravnavanju in odobranju zahtevkov v letu 1974 za kreditiranje skupnih raziskovalnih del v ZP ISKRA.

PO ZP je obravnaval predlog Počitniške skupnosti ZP ISKRA z dne 18. decembra 1973 o programu izgradnje počitniškega centra ISKRA – PINETA Novigrad.

PO ZP meni, da je predlog lahko osnova za razpravo v TOZD ZP ISKRE s tem, da se ga dopolni oz. podrobneje izdelajo finančne konstrukcije, oblike združevanja sredstev in posamezne etape izgradnje počitniškega centra ISKRA – PINETA Novigrad.

Družbeno-politični aktiv ISKRE naj ob pomoči strokovnih služb ZP izvede priprave in razprave v TOZD in tako oblikuje sklepe za dokončan sprejem odločitve o izgradnji počitniškega centra ISKRE.

PO ZP sprejema predlog Počitniške skupnosti z dne 14.1.1974 za dotacijo 530.000 din namenskih sredstev za popravila in vzdrževanje počitniških domov ISKRE v letu 1974 po predloženem ključu ter ga predlaga delavskemu svetu ZP v odobritev.

PO ZP sprejema na znanje informacije o krizni situaciji pri uvozu repromateriala v letu 1974 in situaciji v zvezi z liberalizacijo blagovnih režimov.

PO ZP naroča ustreznim službam, da ga o vseh spremembah in posledicah teh sprememb sproti obveščajo ter poziva ustrezne službe v delovnih organizacijah, da po teh vprašanih najtesneje sodelujejo z IC, ki mora imeti vso potrebno iniciativo pri reševanju te problematike.

PO ZP je bil informiran o zaostajanju akcije za združevanje sredstev za financiranje projektivno-poslovnega centra ISKRE. V zvezi s tem sprejema PO ZP naslednji sklep:

Organizacije ZP, ki še niso odločale o sredstvih za financiranje PPC, in organizacije, ki so sprejele negativno stališče, naj ponovno proučijo svoja stališča oz. čimprej sprejmejo odločitve. O zasedanjih organov, ki bodo o tem odločali, naj organizacije pravočasno obvestijo sekretariat strokovnih služb ZP Kranj, ki je dolžan, da zagotovi strokovno pomoč s strokovnjaki, kateri se poklicno ukvarjajo z izgradnjo in financiranjem PPC.

Skrajni rok za dokončne odločitve je 28. februar 1974.

PO ZP sprejema na znanje informa-

cije o poteku združevanja sredstev za sklad za kreditiranje in zavarovanje izvoznih poslov. ZP ISKRA naj pristopi k skladu za kreditiranje in zavarovanje izvoznih poslov v imenu in za račun tistih organizacij, ki so se za to odločile in združile sredstva.

PO ZP sprejema na znanje informacije o poteku razgovorov o združevanju ISKRA – GORENJE.

PO ZP na podlagi razprave zadolžuje generalnega direktorja ZP, da na osnovi skupno sprejetih stališč ISKRE in GORENJA ter družbeno-političnih organizacij ISKRE dajo vso iniciativo za premostitev problemov, ki so se pojavili pri dosedanem delu za združevanje obeh podjetij.

PO ZP naroča generalnemu direktorju ZP, da posreduje pri Ljubljanski banki in zvezi s stališči banke do sofinanciranja Iskrinih proizvodnih investicijskih programov, in sicer, naj banka ne zavzema enostranskih stališč z zahtevami po predhodni razmejitvi programov med ISKRO in GORENJE, zlasti ne na tistih področjih, kjer ni prekrivanja oz. ki ne ovirajo dopolnjevanja in bodočega združevanja programov med ISKRO in GORENJE.

Strokovne službe ZP naj ukrepajo tudi v zvezi z objavljanim netočnih in za ISKRO negativno tendencioznih informacij javnosti v dnevnem tisku, kot je bil to primer z napačno prikazanim mestom ISKRE pri proiz-

vodnji in plasiranju TV sprejemnikov.

PO ZP daje soglasje k tekstu Sporazuma o skupnem nastopu proizvajalcev gospodinjskih aparatov in sestavnih delov v državah SEVA.

Za podpis Sporazuma PO ZP pooblašča Jožeta Tomšiča, dipl. ing., Iskra Commerce, TOZD Žunanja trgovina.

PO ZP sprejema na znanje informacije z dne 14.1.1974 o kreditih za RR dejavnost in naroča vsem delovnim organizacijam ISKRE, da takoj izdelajo svoje srednjeročne programe RR dejavnosti za obdobje 1974 – 1978.

PO ZP sprejema na znanje poročilo o glasilu „Iskra“ o dosedanem delu in o programu dela uredniškega odbora za leto 1974 ter potrjuje predlog za honoriranje prispevkov in za urejanje glasila v letu 1974.

PO ZP se strinja s predlogom za oprostitev prispevkov TOZD ELA – Usmerniki Novo mesto za sklade ZP, marketing, osvajanje tujih tržišč in strokovne službe ZP za dobo 6 mesecev od pripojitve pod pogojem, da TOZD ELA za ta sredstva poveča svoj poslovni sklad.

Pri eventualnih nadaljnjih predlogih za oprostitev prispevkov novopriporjenih organizacij k ZP ISKRA naj se prikaže višina predlaganih oprostitev.

PO ZP sprejema na znanje obvestilo o neopornih obveznostih do RRC in apelira na prizadete organizacije, da te obveznosti poravnajo.

ISKRA COMMERCE LJUBLJANA razširja svojo dejavnost, zato vabi k sodelovanju nove sodelavce:

- 1. VODJA INŽENIRINGA**
za vodenje del na modernizaciji železniške proge Maribor–Koper.
Pogoj: elektro inženir II. stopnje in 4 leta prakse.
 - 2. VODJA ODDELKA II.**
za vodenje in organizacijo servisiranja signalno varnostnih naprav za železnico.
Pogoj: elektro inženir I. stopnje ali elektro tehnik; 2 oziroma 5 let prakse.
 - 3. VODJA GRADBIŠČA I**
za operativno vodenje del na vgradnji signalno varnostnih naprav na ranžerni postaji Zagreb.
Pogoj: elektro inženir I. stopnje ali elektro tehnik; 2 oziroma 5 let prakse.
 - 4. KOMERCIALISTA V ZUNANJI TRGOVINI**
za delo na področju uvoza dopolnilnega asortimenta.
Pogoj: končana I. stopnja Višje komercialne šole z znanjem dveh tujih jezikov, po možnosti nemščine in italijanščine.
 - 5. SAMOŠTOJNEGA PROJEKTANTA**
za projektiranje naprav za zgodnje javljanje požara ali vloma.
Pogoj: elektro inženir II. stopnje in nekaj let prakse.
 - 6. GLAVNEGA INŽENIRJA**
za organiziranje in vodenje servisiranja in rednega vzdrževanja alarmnih naprav, za zgodnje javljanje požara ali vloma.
Pogoj: elektro inženir II. stopnje oziroma I. stopnje in nekaj let prakse.
- Za vsa delovna mesta je 3-mesečna poskusna doba.
Pišite na naslov: Iskra Commerce, kadrovsko-socialna služba, Ljubljana, Masarykova 15.

objavlja prosta delovna mesta vodilnih delavcev v tovarni VEGA Ljubljana:

1. VODJE TEHNIČNEGA RAZVOJA
2. VODJE GOSPODARSKE PRIPRAVE PROIZVODNJE
3. VODJE TEHNOLOŠKE PRIPRAVE PROIZVODNJE
4. VODJE PROIZVODNJE
5. VODJE TEHNIČNE KONTROLE
6. VODJE VZDRŽEVANJA

Kandidati morajo poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev, izpolnjevati tudi naslednje pogoje:

- Pod 1, 3, 4, 5: Visoka ali višja šolska izobrazba tehnične smeri, 8 let delovnih izkušenj, od tega najmanj 5 let na odgovornejših mestih delovnega področja.
- Pod 2: Visoka ali višja izobrazba ekonomske komercialne ali tehnične smeri, 8 let delovnih izkušenj, od tega najmanj 5 let na odgovornih delovnih mestih.
- Pod 6: Višja ali srednja izobrazba tehnične smeri, 6 let delovnih izkušenj, od tega najmanj 3 leta na odgovornih delovnih mestih.

Kandidati naj svoje pismene ponudbe pošljejo do 5.2.1974 na naslov ISKRA ELEKTROMECHANIKA KRANJ, Kadrovske področje, 64000 Kranj, Savska loka 4, kjer dobijo tudi podrobnejše informacije v zvezi z zasedbo objavljenih delovnih mest.

ISKRA - CENTER ZA AVTOMATSKO OBDELAVO PODATKOV V ZP ISKRA KRANJ

razpisuje

prosta delovna mesta:

1. 2 ORGANIZATORJA AOP
2. 4 OPERATER NA LUKNJAČIH IN VERIFICIRKAH

Pogoji:

Poleg splošnih, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- ad 1. Visoka ali višja strokovna izobrazba ustreznosti smeri za delo na proizvodni in finančni problematiki v industriji. Zaželeno nekajletna praksa v proizvodni delovni organizaciji, znanje enega svetovnega jezika ter poznavanje AOP.

Nudimo:

V mladi dinamični organizaciji nudimo samostojno kreativno delo pri oblikovanju organizacijskih rešitev na sredstvih za AOP največjih zmogljivosti. Polno afirmacijo skozi delo in dopolnilno strokovno izobraževanje.

- ad 2. Nizja šolska izobrazba in eno do dve leti ustrezne prakse. Delo je plačano po učinku in je dvozmensko.

Kandidati naj pošljejo svoje prijave na naslov: „ISKRA - CENTER ZA AVTOMATSKO OBDELAVO PODATKOV, LJUBLJANA, Trg prekomorskih brigad 2“ najpozneje 10 (deset) dni po objavi razpisa.

Fakulteta za elektrotehniko
Ljubljana, Tržaška cesta 25

OBVESTILO IZREDNIM SLUŠATELJEM

Vpis v tretji semester izrednega višješolskega študija za člane ZP Iskre v Ljubljani bo od 4. do 8. februarja 1974 v študentski pisarni Fakultete za elektrotehniko. Vpišejo se lahko slušatelji, ki so uspešno opravili izpite iz predmetov Elektrotehniško risanje, Standardizacija in tipizacija, Matematika 1. in 2. del.

Slušatelji vpišejo naslednje predmete, ki so skupni za smeri A in B.

- Pozne: Električne meritve 45 ur
vaje 45 ur
- Wedam: Elektronska vezja, 1. del 30 ur
vaje 30 ur
- Medič: Elektronska vezja, 2. del 30 ur
vaje 30 ur
- Virant: Preklopna vezja 45 ur
vaje 45 ur
- Vehovec: Napajalne naprave 30 ur
vaje 30 ur
- Leonardis: Gradnja elektronskih naprav 30 ur
vaje 30 ur
- Kastelic: Osnove ljudske obrambe 30 ur
Vpisa v smer D ni zaradi premajhnega števila kandidatov. Vpis za slušatelje v Novem mestu (smer C) bo jeseni, vpisni pogoji bodo enaki.

URNIK ZA SLUŠATELJE V LJUBLJANI:

- Ponedeljek: 16.00-17.30 Elektronska vezja
17.45-19.15 Elektronska vezja, vaje
- Torek: 16.00-18.30 Električne meritve
16.00-17.30 Elektronska vezja
- Sreda: 17.45-19.15 Elektronska vezja, vaje
- Četrtek: 16.00-18.30 Električne meritve, navodila za vaje
Opomba: Navodila za vaje iz predmeta Električne meritve (15 ur) bodo v aprilu, laboratorijske vaje (30 ur) pa bodo v juniju. Slušatelji morajo pred pričetkom laboratorijskih vaj opraviti kolokvij (v maju).

Pričetek predavanj: 18. februarja 1974.

URNIK ZA SLUŠATELJE V NOVEM MESTU:

- Četrtek: 15.30-19.45 Pasivna vezja
- Petek: 15.30-19.45 Numerične metode
- Sobota: 9.00-14.00 Nelinearni elementi
- Pričetek predavanj 16. februarja 1974.

Športna dejavnost Iskre v številkah

Iz leta v leto ugotavljamo, da se športno udejstvovanje v delovnih kolektivih ZP Iskra iz leta v leto bolj razvija in krepi. Vedno večji je krog sodelavcev, ki se aktivno ukvarjajo s to ali ono športno panogo, veliko pa jih je med njimi tudi takšnih, ki gojijo celo več disciplin, v želji, da bi si ohranili dobro kondicijo.

Da pa ne bomo ostali zgolj pri ugotovitvah „na počez“, pogledajmo rajši nekaj števil, ki dovolj zgovorno potrjujejo, da v naših ugotovitvah ne pretiravamo. Torej - pogled v športno leto 1973, ko je bilo v Iskrinih organizacijah prav gotovo doslej najbolj živahno.

Začnimo pri zimskih igrah Iskre v Kranjski gori. Tu je v finalu v veleslalomu nastopilo skupno 380 tekmovalcev in tekmovalcev, medtem ko je pred temi, v posamičnih prvenstvih delovnih organizacij ZP tekmovalo skupno 1.178 smučarjev. Za smučarski šport torej že lahko rečemo, da ga v Iskri gojimo zares množično, saj je kdo ve kolikšno število še tistih ljubiteljev, ki radi izrabijo vsako priložnost za smučanje, nimajo pa posebnega nagnenja za to, da bi sodelovali na raznih tekmovanjih.

Druga lanska največja prireditev je bil avtorally. Tudi tu lahko govorimo o solidni udeležbi, čeprav bi spričo tolikšnega števila avtomobilistov v Iskri, ki verjetno niso povsem brez športnega navdušenja, lahko bila še znatno večja. Nastopilo je 162 tekmovalcev z 81 vozili.

Vsekakor najbolj bogate pa so naše vsakoletne letne športne igre, tako po številu športnih disciplin, kakor tudi po številu nastopajočih športnikov in ne nazadnje tudi zavoljo afirmacije Iskre same. Na lanskim letnih športnih igrah se je med našimi športniki uveljavila tudi priljubljena košarka, pa čeprav je kazalo, da udeležba ekip iz organizacij ZP ne bo velika. Število nastopajočih v predtekmovanjih in na

samihih igrah je nedvomno sodelovalo precej nad 1.000 športnic in športnikov.

Na razpolago pa so podatki, ki govorijo za to, da Iskrini športniki tudi sicer, med letom prirejajo številna tekmovanja, medsebojna srečanja, ne le, da sodelujejo na osrednjih treh, ki jih prireja športna komisija ZP. Ti podatki povedo, da so naši športniki v delovnih organizacijah ZP odigrali 111 tekem v nogometu, pri čemer je sodelovalo preko 1.500 igralcev, v rokometu je statistika našla 127 tekem, v košarki 79, v odbojki 164, v kegljanju

113, v balinanju 74, v namiznem tenisu 103, v streljanju z zračno puško 74, v šahu 98 tekmovanj. V vseh teh športnih srečanjih računamo, da je sodelovalo skupno nad 5.000 športnikov, pa čeprav je med njimi precej takih, ki nastopajo v več športnih disciplinah.

Upoštevajoč našete statistične podatke in to, da verjetno niso zajeti v njih prav vsi športni dogodki po naših delovnih organizacijah, pa udeležbo na zimskih in letnih športnih igrah in na avtorallyu Iskre, opravičeno govorimo o bogati športni dejavnosti v naših vrstah. — li

Letos boljši pogoji za delo foto-kino sekcije

Aprila lani so fotoamaterji v Elektromehaniki ustanovili foto-kino

- pospeševanje črno-bele in barvne fotografije in barvnih diapozitivov;
- snemanje in strokovna obdelava nemih in zvočnih kino filmov;
- snemanje in strokovna obdelava nemih in zvočnih kino filmov;
- zbiranje in obdelava ter arhiviranje pomembnejšega slikovnega gradiva o nastanku in razvoju tovarne in delavskega gibanja.

Z organiziranim delom so želeli ponovno oživiti in nadaljevati delo tistih članov kolektiva, ki so od vsega začetka s fotoaparatom spremljali razvoj tovarne in beležili na filmski trak pomembne dogodke, obiske in vse tiste trenutke, katerih se marsikateri od najstarejših članov kolektiva še danes z veseljem in ponosom spominjajo. Tudi prvi stenski kolektari s črnobelimi in barvnimi fotografijami so bili plod prizadevanj teh amaterjev. Njihova aktivnost v tovarni pa je z zapostavitvijo poklicnega fotografa popolnoma prenehala. Vključiti so se morali v foto-kino klube v posameznih občinah, koder so si z udeležbo na posameznih razstavah doma in v tujini skušali pridobiti različne nazive fotografov amaterjev. Samo lani so se ude-

ni razčiščeno vprašanje financiranja dejavnosti sekcije,

- ni jim dovoljeno, da bi prinašali v tovarno aparate in kamere, pa bi ob tem radi pripravili razstavo fotografij na temo „Naš delovni človek“, ki je bila napovedana že lansko leto,
- v tovarni in pri posameznikih - celo upokojencih je veliko dragocenega fotografskega gradiva, ki ga zaradi nerazumevanja posameznikov ne morejo zbrati, obnoviti, reproducirati, odkupiti, in arhivirati, kar predstavlja škodo za dokumentiranje razvoja tovarne,
- želijo organizirati razstave, festival in tečaje pa se ob tem ubadajo z vprašanjem verifikacije in obliki organizacije.

Pričakujejo, da bodo letos vsa ta in ostala vprašanja oziroma probleme uspeli razčistiti in resno začeti z delom. Sindikat jim že sedaj skuša pomagati po svojih močeh, upajo pa tudi na razumevanje organov samoupravljanja in vodstva tovarne.

Med tem časom pa ne želijo počivati. Da je temu res tako, pričča obvestilo o začetnem tečaju fotografiranja in filmanja, ki ga lahko preberete v današnji številki glasila.

STARŠEM IN VSEM V PREMISLEK

Generacija, ki prihaja zdaj v osnovne šole, bo na vrhuncu svojih ustvarjalnih moči v XXI. stoletju. Kakšna naj bo njena izobrazba, da bi bila kos svoji nalogi? Kajti: uspeh ali neuspeh politike izobraževanja se ne bo pokazal v sedanjosti, marveč v prihodnosti in to v precej daljni prihodnosti.

V gospodarstvu se načrti do petih let označujejo kot srednjeročno načrtovanje. Obdobje nad deset let imajo v gospodarskem in industrijskem načrtovanju samo v izjemnih primerih določeno vlogo. Popolnoma drugačna razmerja pa so pri načrtovanju in politiki izobraževanja: sistem izobraževanja na ljudi neposredno vpliva v obdobju deset do dvajset let. Posredni učinki se raztezajo do 40 let. To pa pomeni, da bi načrtovanje in politika izobraževanja, ki bi ju označili za dolgoročno, morala veljati za obdobja 10, 20 in tudi do 40 let...

Ta odlomek iz knjige Karla Steinbucha „Leto 2000“ smo navedli prav namenoma zato, da bi pri naših bralcih vzbudili razmišljanje o našem današnjem odnosu do izobraževanja, do lastnega izobraževanja, pa tudi do splošnega problema šolstva od predšolske vzgoje pa do podiplomskega študija. Kajti, vse kar danes delamo, kar zadeva šolanje, izobraževanje, gradnjo šol, samopriskva... vse to bo imelo dobre in vse kar bomo danes zanemarili pa negativne posledice čez 10, 20 in več let... (leta 1984, 1994, 2000...)

I. S.

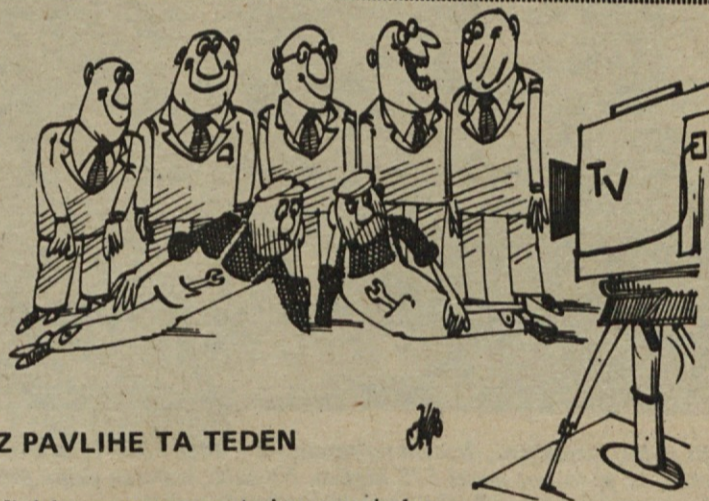
OBVESTILO

Foto-kino sekcija „Iskra“ pri sindikalni podružnici Iskre - Elektromehanike organizira začetni tečaj črno-bele fotografije in filmanja.

Tečaj se bo začel v prvi polovici februarja 1974. Del stroškov (50,00 din) plačajo tečajniki, razliko pa krije sindikalna organizacija.

Prijave in prijavnino zbira do 5. februarja t.l. B. Malovrh v razvojnem področju Elektromehanike (tel. 2826). Število prijav je omejeno.

Vabi odbor

IZ PAVLIHE TA TEDEN

- Mi delavce zmerom postavimo v prvi plan. . .

ležili s svojimi deli 19 takšnih razstav umetniške fotografije.

V zadnjih treh letih se jim je spet ponudila priložnost, da se povežejo v tovarniško foto-kino sekcijo. Tako so ob praznikih Iskre pripravili že tri razstave fotografij in sicer v Kranju, Horjulu in lani v Sežani. Sežanska razstava je bila že delo novoustanovljene foto-kino sekcije, filmarji pa so se jeseni izkazali z osemmilimetrskim zvočnim filmom o novi tovarni na Laborah.

Kljub začetnim uspehom pa člani sekcije niso zadovoljni. Po desetih mesecih namreč še vedno niso razrešili osnovnih vprašanj, ki se tičejo obstoja sekcije. Naj jih nekaj naštejemo:

- nimajo sredstev in opreme, ki je nujno potrebna za uspešno delo,

KRATKE VESTI

Za invalide, ki ne morejo premikati prstov ali rok, je podjetje Bell Telephone izdelalo telefonski aparat, pri katerem izbira naročnik željeno številko samo z izgovorjanjem števil. Vezje aparata je sicer precej zahtevno, saj zahteva vgradnjo okrog 40 integriranih vezij. Telefon je izdelan tako, da reagira samo na določene izgovorjene številke. Za začetek izbiranja se mora za povrstjo izgovoriti številke tri-šest-devet, nakar se po vrsti izgovarja številke naročnika in tako vzpostavi zveza. Začetne številke predstavljajo določeno kodo, po kateri šele telefon reagira na izbiranje. S tem je zagotovljeno, da telefon ne bi reagiral na slučajno izgovorjene številke med pogovorom. To je vsekakor zanimiva novost, ki je trenutno namenjena invalidom, možno pa je, da bo kasneje izpopolnjena oblika tega telefonskega aparata dobila tudi širšo uporabo.

Bell Laboratories Record 1973/9

Novoletni kegljaški turnir

Ob količjak bolj normalni zimi, bi se doslej v našem listu prav gotovo zvrstila že kopica zapisov o aktivnosti naših športnikov na raznih smučiščih. Toda — o snegu letos praktično ni sledu, zato o smučarskih dogodkih nehoti tako trdovratno molčimo.

Vendar ne mine teden, da o naših športnikih ne bi imeli kaj napisati. To pot so za gradivo s športnega področja poskrbeli kegljači s svojim novoletnim turnirjem ekip iz delovnih organizacij Iskre na področju Ljubljane.

Pokal tudi za tretje uvrščenega tekmovalca Čerpiča iz Razvojnega inštituta Iskre (levo), ki je podrl 474 kegljev.

Organizirali so ga spet kegljači iz tovarne električnih aparatov, kot prvo izmed prireditelj na čast 25-letnice tovarne. Razne prireditve v počastitev tega jubileja bodo tekale vse leto, o srednjo proslavo pa bo delovni kolektiv tovarne „Aparati“ imel 29. junija. Novoletni kegljaški turnir je bil na šest steznem kegljišču v domu „Maksa Perca“, v soboto 26. januarja dopoldne. Kot vedno, je bil skrbno organiziran

50 lučajih na polno in 50 lučajih na čiščenje.

Najboljša je bila ekipa Raziskovalnega inštituta Iskre, katere kegljači so skupno podrl 2.684 kegljev, sledile pa so ji ekipe: 2. Iskra Commerce z 2.675, 3. Aparati z 2.608, 4. IEZE-TOZD Avtomatika z 2.286, 5. Naprave z 2.247, 6. Orodjarna z 2.215 podrtimi keglji.

Med posamezniki je najboljši rezultat, po pričakovanju, dosegel Jože Farkaš iz Iskra Commerce, ki je podrl 578 kegljev. Čez pet sto kegljev je nato podrl le še Okorn (Razvojni inštitut) in sicer 526, sledili pa so jima: 3. Čerpič (Razvojni inštitut) 474, 4. Ravnič (Aparati) 473, 5. Žnidaršič (I. Commerce) 472, 6. Novak (Aparati) 465, 7. Jamšek (Aparati) 464, 8. Slatunšek (Razvojni inštitut) 460, 9. Doljak (IEZE-TOZD-Avtomatika), 10. Urbas (I. Commerce) 423, 11. Sušteršič (Razvojni inštitut) 422, 12. Vačovnik (Naprave) 410, 13. Zevnik (I. Commerce) 409, 14. Simčič (Razvojni inštitut) 407, 15. Sever (Aparati) 405, 16. Penko (Aparati) 403, 17. Pehar (I. Commerce) 401, 18. Bilo-djerić (Aparati) 398, 19. Presterl (Orodjarna) 397, 20. Lampič (Naprave) 397, 21. Tiselj (Razvojni inštitut) 395, 22. Kapelj (I. Commerce) 392, 23. Drušković (IEZE-TOZD-Avtomatika) 389, 24. Klopčar (IEZE-TOZD-Avtomatika) 388, 25. Žirovnik (IEZE-TOZD-Avtomatika) 388, 26. Kovačič (Orodjarna) 388, 27. Cesar (Orodjarna) 378, 28. Vrhovnik (Naprave) 378, 29. Durjava (Orodjarna) 383, 30. Čadež (Naprave) 366, 31. Tekavec (IEZE-TOZD-Avtomatika) 358, 32. Belič (Naprave) 355, 33. Cergolj (Orodjarna) 349, 34. Matko (Naprave) 341, 35. Puc (IEZE-TOZD-Avtomatika) 335, 36. Gerl (Orodjarna) 324 podrtih kegljev.

Organizator je za najboljše tri ekipe in najboljše tri posameznike pripravil tudi lične pokale s kroglo in kegljem iz lesa, po razglasitvi rezultatov pa je s strani ekipe Razvojnega inštituta Iskra padla „groznja“, da bodo podoben turnir organizirali oni in sicer 15. fe-

Najboljši je bil, razumljivo, državni reprezentant — Jože Farkaš (na levi) iz Iskra Commerce, ki je to pot podrl 578 kegljev. Na sliki: kapetan ekipe prireditelja novoletnega turnirja Janez Penko zmagovalcu izročča pokal.

in je lepo uspel, kegljači pa so se potrudili, da bi podrl čim več kegljev. Organizatorji-kegljači tovarne „Aparati“ nedvomno zaradi te svoje tradicionalne prireditve, imajo doberšen delež pri tako naglem naraščanju zanimanja za kegljaški šport med Iskraši.

Tudi letos je na novoletnem turnirju sodelovalo 6 ekip s po šestimi kegljači, ki so se med seboj pomerili v

bruarja popoldne. Po končanem kegljaškem turnirju so se udeleženci zbrali k skupnemu kosilu in prijetnemu družabnemu popoldnevu, pri čemer sta se jima pridružila še direktor tovarne Ivo Klešnik in predsednik DS Viktor Korošec. Ko

Del kegljačev-udeležencev letošnjega novoletnega kegljaškega turnirja, ki so vztrajali tudi na zaključku po končanem turnirju.

Na Soriški planini nastaja „mini“ smučarski center

Približno 5 km nad najlepšo slovensko planinsko vasjo Sorica je malce odmaknjena Soriška planina. Litostrojci so na njej že pred kakimi 20 leti postavili planinski dom. Čudovit konec Slovenije je to. Na sredi med Bohinjem in Selško dolino, ob še kar dobri makadamski cesti, je dostopna ob vsakem letnem času. Zanimive so zlasti letos snežne razmere. Domačini so izračunali po 28-letnem povprečju, da je možno letno smučati 6 mesecev in 12 dni. Letos je to prišlo še kako prav, ko je zima tako skopa s snegom. Celo Krvavec, ki bi moral biti gostitelj slovenskega republiškega prvenstva, je bil gol in je Soriška planina rešila položaj.

Lahko rečemo, da je na novo odkrila ta smučarski biser Iskra v Železnikih. Letos je pod njenim pokroviteljstvom v Železnikih nastalo Športno društvo. Klub ima smučarsko in sankarsko sekcijo. V prvi je 158 aktivnih alpskih smučarjev, v drugi pa 62 sankarjev. Vsi redno trenirajo in nastopajo na tekmovanjih. Imajo tudi profesionalnega smučarskega trenerja Aleša Gartnerja.

Iskra Železniki je jeseni priskočila na pomoč s sedmimi stari milijoni in z organizatorji. Tako so Iskraši napravili na Planini presek in uredili 1000 m dolgo progo za slalom in veleslalom. Vse udarniško. Postavili so tri vlečnice. Progo je že homologirala Smučarska zveza Jugoslavije. Takoj jeseni, ko je padel sneg, je smučišče oživel. Iskra preskrbi prevoz članov kluba že v petek popoldne, v soboto in nedeljo. Seveda pa ne manjka tujih

Kot je drugod letošnja zima mačehovsko skopa s snegom pa je na Soriški planini dovolj priložnosti za prijetno zimsko veselje.

gostov, posebno letos, ko je pošteno smučišče prava redkost.

Doslej je športno društvo Železniki že organiziralo tekmovanje za člane, članice, mladince in mladince. Poleg tega so organizirali tudi slovensko republiško prvenstvo s sodelovanjem smučarskega kluba Triglav iz Kranja.

Športno društvo v Železnikih je poleg tega organiziralo tekmovanje sankarjev na prireditvi „Po stezah partizanske Jelovice“. Zraven tega ima klub v Železnikih progo za nočni

slalom, na kateri vsako leto tekmujejo v okviru proslave v Dražgošah. Letos je tekmovanje predstavljeno zaradi snežnih razmer.

Klub je res ustanovljen šele lansko jesen, vendar ima že precej tradicije, saj je nad polovico članov starih asov, ki so bili prej raztreseni po drugih klubih.

Soriška planina polno živi. Čudovita proga, lepi tereni, planinsko in smučarsko vzdušje pa je porok, da ne bo nazaj zaspala.

F. Kotar

Iskra Železniki YU3DKN

V „Elektromotorjih“ Železniki so lani decembra ustanovili sekcijo radioamaterskega kluba. Deluje za zdaj še v tovarni, ker drugod manjka prostora. Ima 12 članov, večinoma so to fantje in moške, ki že od vojakov poznajo radiotelegrafijo. Načrti so lepi in začetek proti pričakovanju uspešen. Skupina ima redne sestanke oziroma predavanja in bo že aprila naredila operatorske izpite. Tako bo sekcija imela dovolj inštruktorjev za širše delo v Železnikih. Povabili bodo višje razrede šolarjev in domače mladince k sodelovanju. Sodeč po zanimanju in privlačnem področju dela, bo ta zanimiva dejavnost zrasla v živo in široko organizacijo.

V kratkem dobi sekcija radiooddajno postajo in ostalo tehnično opremo, tako da bo že v pol leta življenja pokazala prve praktične sledove.

KF

DOPISUJTE V ISKRO

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva ZP Iskra Kranj, industrije za elektromehaniko, telekomunikacije, elektroniko in avtomatiko — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Igor Slavec, odgovorni urednik: Janez Šile — Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo — Naslov uredništva: ISKRA Kranj, Savska loka 4, telefon 22-221, int. 2333 — Tisk: združeno podjetje LJUDSKA PRAVICA-LJUBLJANSKI DNEVNIK, Ljubljana

VII. zimsko-športne igre Ob SS Kranj 16. in 17. februarja v Mojstrani

POD POKROVITELJSTVOM TOVARNE „SAVA“ KRANJ

ObSS Kranj letos že sedmič zapovrstjo organizira zimske športne igre, in kot je večkrat tudi letos v Mojstrani. Organizacijski odbor že pridno zaseda in dela, da bo pravočasno vse nared, od prog do nagrad.

Tekmovanje bo v veleslalomu v naslednje tekmovalne razrede:

MOŠKI:

- „A“ do starosti 25 let (rojeni 1959 in mlajši)
- „B“ od 25 do 30 let (rojeni 1944–1948)
- „C“ od 30 do 35 let (1939–43)
- „D“ od 35 do 40 let (1934–38)
- „E“ od 40 do 45 let (1929–33)
- „F“ od 46 do 50 let (1924–28)
- „G“ nad 50 let (rojeni 1923 in starejši)

ŽENSKÉ:

- „A“ do starosti 25 let (1949 in mlajše)
- „B“ od 25 do 35 let (1939 do 1948)
- „C“ od 35 do 45 let (1929 do 1938)
- „D“ nad 45 let (roj. 1928 in starejše)

Vse delovne organizacije in sindikalni športni referenti na področju ObSS Kranj so že 9/1-1974 prejeli razpis tekmovanja in poziv na prijavo, ki jim poteče rok 4. februarja 1974.

Kot zanimivost tekmovanja, naj povem, da bosta pokal prejelazmagovalca moška in ženska ekipa, da bodo kolajne in nagrade prejeli prvi trije tekmovalci vsake kategorije dočim bo med ostale tekmovalce z zrebom razdeljeno še nekaj lepih nagrad. Tudi tisti, ki letos tekmujejo že petič na zimskih športnih igrah ObSS Kranj, bodo prejeli lične diplome.

Koliko po letos tekmovalcev? Vsako leto njihovo število občutno narašča (1972–222, 1973–360, 1974–?), narašča pa tudi število tistih, ki se samo prijavijo, organizatorjem napravijo veliko dela, na startu pa se zaman oziramo za njimi! Še vsako leto je bilo na „sindikalnem prvenstvu“ nadvse prijetno, zato je lahko samo žal tistim, ki se te prijetne in „zagrizene“ preizkušnje prožnosti duha in telesa, kljub vsem vabilom ne udeležujejo.

I. S.

TEDEN SLOVENSKE DRAME

ČETRTEK, 7.2.1974 ob 19,30

Primož Kozak: „AFERA“

Slovensko narodno gledališče Maribor

Otvoritev TEDNA SLOVENSKE DRAME 74

Uvodna beseda: Vinko Šarabon, predsednik sind. organizacije „ISKRA“

PETEK, 8.2.1974 ob 19,30

Svetina—Povše: „UKANA“

Prešernovo gledališče Kranj

SOBOTA, 9.2.1974 ob 19,30

Bevk-Grabnar: „KAPLAN MARTIN ČEDERMAC“

Stalno slovensko gledališče Trst

NEDELJA, 10.2.1974 ob 16. uri

Peter Božič: „KAKO SREČEN DAN“

Gledališče „Pekarna“

Košuta—Rustja—Verč—Kralj: „DLAKA V JAJCU“

Slovensko samostojno gledališče Trst

Vse predstave bodo v Prešernovem gledališču v Kranju. Pokrovitelj „Tedna slovenske drame 74“ je Iskra „Elektromehanika“ Kranj.